

Az én házam: az én váram

Irtta: Dr. Barabás Béla

Az aradi Magyar Háznál van szó. Már jó ideje foglalkozunk azzal a gondolattal és azzal az életrevaló tervvel, hogy az aradi magyarságnak ezt az otthonát létrehozzuk, megcsináljuk, mert meg kell csinálnunk.

Azt hiszem, senki nem kívánja tőlem azt, hogy arra adjak feleletet: miért kell megcsinálni Arad magyarságának a maga Magyar Házát? A magyar élet kívánja és követeli ezt. Hiszen minden családnak van háza, lakása, otthona. Az egyiké nagyobb, kényelmesebb, — a másiké kisebb, szerényebb — de az övé és abban éli le az örömeit, a boldogságnak, a szomorúságnak és a csapásoknak, sújtó napjait.

Az Aradon élő magyarság is nem egyéb, mint egy nagy család, amelynek közös érzelmi, közös vágyai és kívánságai vannak. Sőt közösök a törekvései is. Mi magyarok, amióta új országhatárok közé kerültünk, jól tudjuk, hogy mennyire magunkra vagyunk utalva és mennyire külön kell élnünk a magunk életét, mert hiszen kisebbség vagyunk, állami és nemzeti korlátok közé jutottunk. Ez a mi közismert helyzetünk követeli és teremti meg az idők parancsszavát, amely minket magyarokat egymásra utal faji, kulturális, nyelvi és ősi szokásaink szempontjából. Hogy ezeknek élhessünk és hogy ez a nemes örökség további életünkben érvényesülésre juthasson, kell rendelkezniünk egy helyiséggel, egy házzal, amely a miénk, ahol egymást láthatjuk, egymással találkozhatunk, együtt lehetünk, mint a hívők a templomban.

Mert nekünk nemcsak otthonunk, de templomunk is a Magyar Ház. Az a Magyar Ház, amelyre az aradi és az aradmegyei magyarság azt írja fel, hogy a: miénk és amelyre minden magyar azt mondhatja: ez az enyém. A mi otthonunk, a mi templomunk a fajszeretnek a háza és így ez a ház a mi váramk lesz.

Ennek a célnak a megvalósítása, ennek a magyar templomnak a megszerzése, ennek a Magyar Háznak a felépítése, berendezése, felszerelése, jól tudjuk, éppúgy áldozatokba kerül, mint az a legkedvesebb és legdrágább építés, amellyel saját otthonunkat építjük, mint amilyen a saját lakásunkat rendezzük be. Ezekből, az ilyen áldozatoktól nemcsak tartózkodni és visszahuzódni nem szabad, de szívesen, örömmel és lelkesedéssel hozza azt meg mindenki, akinek lelkében a magyar érzés lobog, akit áthat a faji egyívétartozás szent kötelességének tudata és érzete. Ezért kell és ezért fog hozzájárulni ennek a Magyar Háznak felépítéséhez, a megszerzéséhez minden magyar ember: a tehetős többség, a kevésbé tehető ember kevesebb. De legyen ott minden embernek a nagy pénze, a sokaknak kevés. Illetje. Ne vonuljon el senki elcsépett frázisok siránkozásai mögé, a romlott közgazdasági viszonyok szolamainak rossz köpenyegé alá, de nyuljon a mellényzsebébe s vegyen ki onnan többet vagy kevesebbet a mi házuk téglái számára, a mi várunk jövőépítő malterére. Előttünk áll a mindennél beszédesebb bánási példa, Temesvár példája. Ez az egykoron teljesen német város, amely a múlt idők évtizedei alatt átszellemült magyarrá, ma már nem is otthonnal, nem is házzal, de palotával rendelkezik. Minden tégláját, épületének minden egyes követ, fáját, vasát és malterét a magyarság szinte egyenként, néhány rövid év alatt hordta össze, vallás és társadalmi különbség nélkül, egyesülve a közös munkában s

Titulescu titokzatos utja hazafelé

Kombinációk, amelyek Titulescu—Maniu-kormányról beszélnek — Maniu Gyula és Popovici Mihály Bucurestiben. Készülőben a kormány átszervezése
Készül valami a politika kulisszái mögött

BUCURESTIBŐL jelentik: A fővárosi sajtó szerint rendkívül fontos események várhatók a közeljövőben. Szombaton hazaérkezik Titulescu meghatalmazott miniszter, akit maga az uralkodó hívott Bucurestibe, hogy meghallgassa véleményét az egyes kérdésekről. Maniu Gyula március közepére avizálta hazaérkezését és valószínű, hogy együtt jön Popovici Mihály pénzügyminiszterrel, aki szintén szombaton érkezik. Politikai körök szerint nem véletlen, hogy Titulescu és Maniu itthon találkoznak. Messzemenő következtetéseket vonnak le ebből a körülményből, így többek között azt is, hogy a kormány átszervezése készülőben van. Egyes kombinációk szerint Mironescu a kormány élén marad, míg a belügy tárca visszakerül Vaida kezébe. Másrészt az a vélemény merült fel, hogy Mironescu missziója a kölcsön megszerzésével befejeződött és most Maniu—Titulescu-kormány kerül uralomra. Ebben az esetben szó lehet a parlament feloszlásáról, ideiglenes kormány kinevezéséről és a választások lefolytatásáról. Műdezek azonban csak kombinációk és érdekes megjegyezni, hogy valahányszor Titulescu hosszabb-rövidebb időre hazaérkezik, minden egyes alkalommal széles körben megindult a kombinálás.

Fontos külpolitikai kérdések előtérben

Bucurestiből jelentik: A Lupta hosszasan foglalkozik Titulescu londoni követ hazaérkezésével kapcsolatos kombinációkkal, amelyeket a sajtó Titulescu útjához fűzött. A londoni követ már két hónappal ezelőtt jelezte, hogy hazatér és így utja belpolitikai körökben nem meglepetés. Tény, az, hogy Mironescu miniszterelnökkel és Maniu Gyulával a nemzeti-párt elnökével megállapodott Titulescu abban, hogy időnként megbeszéléseket fog velük tartani aktuális külpolitikai kérdésekről és Románia jövő külpolitikai magatartásáról.

Titulescu londoni követ hazatérésének tehát külpolitikai okai vannak és erre különösképpen az adott impulzust, hogy már hónapok óta távol volt az országtól és az a terve, hogy

ezután legalább egy félét fog külföldön tölteni, ezért alkalmat keres, hogy az összes kompetens tényezőkkel személyes megbeszéléseket folytasson. Lehetséges, sőt valószínű, hogy a megbeszélések során gazdasági kérdésekről is szó esik, azonban pénzügyi problémákról aligha, mert

Titulescu kijelentette, hogy pénzügyi kérdésekkel nem kíván foglalkozni

és ilyen értelemben külföldön sem képviseli Romániát.

Az Adeverul azt hiszi, hogy a Kormány alkalmat keres most arra, hogy Titulescuvall beható tanácskozásokat folytatott oly külpolitikai problémákról, amelyek a román külpolitika irányát szükségszerűen megszabják.

Az Unió megtorpedózta a flottaegyezményt

Az angol—olasz—francia egyezséget megbolygatják az Egyesült-Államok — Az Unió kéri, hogy Franciaország álljon el az egyezményben biztosított modern csatahajók építésétől

A világpolitika szenzációs eseménye

Washingtonból jelentik: A politikai köröket a szenzáció erejével lepje meg az a komoly forrásból származó híradás, amely arról számol be, hogy az USA. kormánya váratlanul megtorpedózta az angol-olasz-francia flottaegyezményt.

A helyzet a flottaegyezmény körül tényleg az volt, hogy már nagyon gyanús egyetértés uralkodott a tengeri leszerelési-játék eme legutóbbi mozzanata körül. Megértették egymást az angolok, a franciák és az olaszok. Sőt mi több, Japán, ez a tengeri nagyhatalom szintén nem akadékoskodott a flottaegyezmény körül, tehát egészen nyilvánvaló volt, hogy itt valaki pórul járt. Ez a valaki az amerikai Egyesült-Államok, amely egészen egyszerűen kimaradt az egyezségből. Az USA. azonban most egészen komolyan beleszólt a nagy egyetértés-koncertbe.

A washingtoni híradás szerint az USA. kormánya olyan értelmű előterjesztéssel fordult a francia kormányhoz, hogy Franciaország álljon el a legújabb flottaegyezményben számára biztosított új, modern-típusú csatahajók építésétől. Az Unió kormánya az előterjesztést azzal indokolja, hogy a hármias flottaegyezmény vonatkozó záradéka ellenkezik a washingtoni egyezményrel.

Ha az amerikai Unió tényleg komolyan veszi a tiltakozást, ami egészen valószínűnek látszik s amiben egyáltalán nincs ok kételkedni, abban az esetben ez a disszonáns hang még igen sok további tals hangot csalogthat ki a „flottaleszerelés” egyébként komolytalanú lett hártáján.

lelkesedve a közös cél elérésében. Ma Temesvár szívében háromemeletes palota indokolja büszkeségüket.

A szép példát követve, a magunk érdekében, jövőnknek biztosítására, mi aradi és

aradmegyei magyarok is részt veszünk a mi otthonunk, a mi házuk, a mi templomunk és egyben várunk felépítésében. Erre kötelez magyarságunk és magyar erőnk, melynek próbáját adni ma magyar kötelességünk.

Goldis László: „Ez a kölcsön a legszomorubb valami“

Nyilatkozat a kölcsönről, Burilleanu bukásáról és az ország tragikus helyzetéről — „Rettenetesnek tartom, hogy hat százalék províziót adtak“

— A kormány maradásának rejtélyes okai

A volt miniszter ideiglenesen átadta pártjának vezetését

Goldis László volt kultuszminiszter nyomban fogad a Zrinyi-uccai *Romanul-palotában* levő lakásán, amint névjegyet beküldöm hozzá. A volt kultuszminiszter, aki nemrégiben épült fel betegségéből, lekötözött szívvelésséggel áll az újságíró rendelkezésére. Elsősorban a néppárt aradi és aradmegyei tagozatának tegnapi bizalmas üléséről beszélünk.

— Az ülésen nem voltam jelen — mondja Goldis László — miután még gyengélkedem és a pártvezetést átadtam ideiglenesen öttagú direktoriumnak, amely Moldovan Silvius dr. nyugalmazott törvényszéki főelnökkel az élén intézi az ügyeket. A tegnapi ülésen megbeszélte a pártvezetőség, hogy hetilapot indít, majd folytatja az általam megkezdett négyülés-sorozatot a megyében. Eddig körülbelül száz községet szerveztünk be és az organizálás munkája ismét teljes energiával megkezdődik.

— Kegyelmes Uram, mi a véleménye Burilleanu, a Banca Nationala kormányzójának eltávolításáról?

— Csak a lapokból ismerem az ügyet és ezért nem mondhatok objektív véleményt. Mindenesetre különösnek tartom, hogy oly könnyedén, minden alapos vizsgálat nélkül kicserélték a jegybank kormányzóját. Ez valószínűleg csupán azért történt, hogy a kormány elhelyezhesse a maga emberét.

— Szeretném véleményét hallani, Kegyelmes Uram, a most megkötött kölcsönről.

Goldis László elgondolkozik. A néppárt volt kultuszminisztere, aki minden körülmények között a szűkebbkörű pártvezetőség álláspontját képviseli, rendkívül erős szavakkal támadja a kormányt, valamint a kölcsönt.

— Sajnálatos, ami történt — jelenti ki —

sajnálatos, hogy a nemzeti-parasztpárt két és fél éves kormányzás után ide juttatta az országot. Köztudomású, hogy a kormányznak pénze volt szüksége és ezért kellett kikölni ezt a kölcsönt husz országtól. Valahogy a jótékony hölgyek gyűjtése jut eszembe. A hölgyek sátrakat állítottak fel az uccákon és adományokat gyűjtettek valamilyen közölcra a járókelőktől. Ezt az impressziót kelti bennem a mostani kölcsön. Elismerem, hogy a kormány kényszerhelyzetben lehetett, az államkassza üres, a köztisztviselők hónapok óta nem kaptak fizetést. Szomorú, hogy az ország idejutott. De ez a kölcsön még szomorubb valami. Harminc évre lekötötték az országot, a bankárok kényére-kedvére szolgáltatták ki közgazdasági életünket és rettenetesnek tartom, hogy hat százalékos províziót adtak.

Az első román kölcsönnél nem szerepelt jutalék

— A mostani kölcsönről szóló híreket olvasva, úgy hirtelen eszembe jutnak azok az események, amelyek a mi pártunk kormányzása idején lejátszódtak. Averescu marsall a legkönyebb módon megszerezte az első román kölcsönt, amelyet — mint emlékeztet — Olaszország adott két milliárd értékben. Itt szó sem volt jutalékról és ez a kölcsön csupán demonstrálása volt annak, hogy a marsall a külföld bizalmát élvezi. És ott volt a nagy, amerikai kölcsön ügye. Ha még egy hónapig kormányon vagyunk, a marsall megszerzi a 40 milliárdos, nagy investációs amerikai kölcsönt, amelyet öt százalékos kamattal kínáltak és amely egyszerűen véget vetett volna a gazdasági bajoknak. Az amerikaiak nagy-szerű feltételekkel kínálták a kölcsönt és min-

Nem tudom, kinek a zsebébe folyt a hat százalékos jutalék, annyit azonban tudok, hogy soha senki még álmot sem mert volna ilyen provízióról.

— A kölcsönszerzett pénz — folytatja energikusan Goldis László — pár hétre lesz csak elég. Kifizetik a hátralékos fizetéseket, néhány adósságot és az a négy milliárd, amit kézhez kapunk, széjjelolvad. S mehetünk újból külföldre, esetleg Amerikába kölcsönért. Ha ugyan a francia bankárok hozzájárulnak a konvertáláshoz. A kölcsön feltételei annyit jelentenek, hogy pénzügyileg gondnokság alá helyezték országunkat. Csak egyen csodálkozom, hogy a kormány s a kormánypárt még mindig nem látta be, miszerint képtelen vezetni az ország ügyeit.

A volt kultuszminiszter percnyi pauzát tart és ezt az alkalmat használom fel arra, hogy kényes kérdést tegyek fel.

— Kegyelmes Uram véleménye szerint, meddig marad kormányon a nemzeti-parasztpárt?

— Talán még két évig is — hangzik Goldis László válasza — nem tudom. Érthetetlen, milyen módon tudja ma annak biztosítani a további uralmat, ugyilátszik vannak előttünk is ismeretlen okok. Hallottam szállingózó híreket, amelyeket azonban nem akarok elhinni, mindenesetre a hazájukat szerető románok aggályal kísérik a dolgok fejlődését.

den előkészület megtörtént a periktualásra. Négy hét kellett volna még csupán. Viszont meg vagyok győződve arról, hogy Averescu marsallnak ma is birtokában vannak a megfelelő eszközök és tervek arra nézve, hogy a néppárt kormányrajtása esetén véghez vigye az ország szaralását.

Goldis László elhallgat. Közben a szobaleány jelenti, hogy a néppárt aradi tagozatának több tagja várakozik a volt kultuszminiszter magánirodájában. Szívveléssesen búcsút vesz és befejezésül még ennyit mond a volt miniszter:

— Hamarosan elutazom falura és akkor egy teljes hónapig nem foglalkozom politikával. Orvosi utasításra. Majd folytatom a munkámat, ha visszajövök... Marosi Rudolf

Művészek, vagy bolondok?

Irtá: G. DE CORNELL

Az utóbbi években gombamódra szaporodtak azok a festő és szobrász „művészek“, akik minden előzetes készütség nélkül örökítették meg „lelkierzéseiket“ „művészi“ alkotásaikban. Eddig még senkinek sem volt bátorsága ezek ellen kikelni. De nem is lehetett. Minden egyes ilyen „művész“ mögött hatalmas tökérdelések állottak, kik lassan, de biztosan karmaik közé kaparintották a művészeti folyóiratokat és az újságokhoz is bejuthattak mint művészeti szakértők és kritikuskok. Így aztán, ha néha napján egy-egy vérbeli művész tiltakozott is ellenük, mindig akadt valaki ezekből a művészeti konzorciumokból, aki goromba tónusban lehurrogta az illetőt. Végül már oly messze mentek terrorizmusukban, hogy azokat a művészeket, akik nem csatlakoztak klikkjeikhez, egyszerűen „akadémikusoknak“ és „konzervatív kontárokknak“ minősítették. Ez a szervezet mind a mai napig nagyszerűen működhetett. Most azonban ugylátszik, mégis történt valami baj az üzleti mechanizmusban. Valahogyan megakadt a gépezet. Matisse látogatását már nagyon hidegen fogadták Amerikában. Az ultramodern művészeti termékek eladása már teljesen lehetetlenné vált odaát az Uivilágban. Ennek az az eredménye, hogy egyre-másra oszlanak fel ezek a művészeti konzorciumok. A francia művészeti nagyiparosok most azután persze lázasan keresik a lanyha vásár okait. Az amerikai művészek közül Dana Gibson hírneves festő egy nagyon csattanós amerikai közmondással felelt az érdeklődők kérdésére:

„Néhány embert örökké bolonddá lehet tenni! — Mindenkit bolonddá lehet tenni ideig-öráig... — De nem lehet mindenkit örök időkre bolondodítani!“

Ez a frappáns válasz azután teljesen meg-

értette a francia műkereskedői érdeklődőkkel, hogy az amerikai képvisárló publikum miért ábrándult ki a keletől származó humbugokból.

Most azután Franciaország is csatlakozott az amerikai véleményhez.

Napról-napra egymást követik az újság-cikkek és nyilvános előadások, amelyekben nagy nevek tiltakoznak a művészeti blöffök ellen. A napokban például Wieland Mayr dr., a Sorbonne professzora tartott egy nagy előadást „A hírnév piedesztálján büszkélkedő ultramodern művészek és a közönséges ugylágyultak közötti hasonlatról.“ Fejtegetéseit úgy a saját; valamint dr. Auguste Marie éveken át folytatott tanulmányaiból merítette. Auguste Marie dr. nem művész és nem műértő, ellenben a legnagyobb párisi bolondháznak az „Asile de Ste. Anne“-nak az igazgató főorvosa. Elméleti zavarokban világhírű szaktekinély. A felolvasást hatvan vetített képpel illusztrálták. Ezek a képek elvitathatatlan módon igazolták, hogy a örültek teljesen azokat a rajzokat, vonalakat és színeket alkalmazták, mint az ultramodern „művészek.“ A különbség csak annyiban áll, hogy míg az egyik be van zárva a bolondokházába, a többi szabadon szaladgálhat. Sőt... hírnévnek örvend. Ezek azok az ugynevezett „egybolondok“, akik százat csinálnak.

Az előadó hasonló analizálását kiterjesztette Chagall, Pasquin, Dufy, Kissling, Picasso, stb. munkáira.

A felolvasás második részében az örültséget szimuláló művészekre került a sor. A művészi örültségnek gazdasági alapja van. „A keleti menekültek Párisba érkeve hiéna módjára vetették magukat a művészetre! Nem azért, mint ha ők valóban művészeknek érezték volna magukat, hanem mert ez volt az egyedüli elhelyezkedési lehetőség azok számára, akik semmiféle foglalkozáshoz nem értettek. Úzletalaptáshoz szükséges tökével pedig nem rendelke-

tek. Hármán-négyen összeálltak, kivettek egy olcsó szobát, kinevezték stúdióknak, magukat pedig művészeknek. Az egyik néhány görbe vonalat húzott egy papírra, a másik csinált egy-két szörnyű ecsetvonást a vászonra... társaik pedig szétvitték a szenzációt: „Uj tehetség a művészet láthatárán!“

— Nézzétek ezeket a könnyed finom vonalakat!... hangzott a dicséret, ezek az egyszerű, üde természetes meglátások!

— „Nincs bennük semmi a hajszálhasogató akadémikusokból... szintiszta őstehetség a maga természetes egyszerűségében.“

Eleinte természetesen sokan zugolódtak, mások viszont meglegedtek annyival, hogy egyszerűen kinevezték ezeket a „művészeket“. De az „uj irány“ alapítói hamarosan szervezkedtek és napról-napra erősödtek. Megindult a munka a szervezetlen tehetségek ellen. Az igazi művészek helyzetét az is nagyvon megnhezítette, hogy egyes jobbnevű elismert művészek is csatlakoztak ezekhez a „haladókhöz.“ Részben feltűnési vágyból, részint anyagi előnyökből. Részint a keletiek iránt érzett rokonszenvből kifolyólag. A kezdők persze kapva-kaptak az alkalmon, mert így reményük volt a 15—20 éves nehéz küzdést elkerülni. Az „uj iskola“ tagjai közé állni azt az előnyt jelentette, hogy elég, ha az ember mázol valamit. A támogatók dolga volt azután hogy azt hosszabb-rövidebb magyarázattal a közönségre rátkmálják. (Composició.)

— A mi munkánk abban áll — fejezte be előadását dr. Mayr professzor, — hogy a félrevezetett publikumnak tanulmányaink során szerzett tapasztalataink alapján bebizonyítsuk, hogy az örültek nyolcvanöt százaléka ugyanazt produkálja, mint a mi ultramodern művészeink. A közönség félrevezetése azon mulik, hogy a lángész és örültség problémáit helytelen alapokon fejtegetik.

Megoldás előtt a szolnoki börönd szörnyü titka

Nyomról-nyomra a bestiális gyilkos után — Megállapították a tettes személyazonosságát — Rappai Mihály: a nők kedvence — Eltűnt Budapestről a gyanúsított — Egy eltüntetett tetoválás

A rendőrség kiruzsozta és kipuderezte a halott arcát

Budapestről jelentik: A titokzatos szolnoki gyilkosság ügyében bevezetett nyomozás rövid huszonnégy óra leforgása alatt nagyszemű eredményt produkált. Jóllehet, még nem tartóztatták le a gyilkost, azonban már majdnem teljes bizonyossággal tudják a nevét és most már valószínűleg csak rövid idő kérdése, hogy hurokra kerüljön a szolnoki személyvonat rejtélyes böröndjében talált fiatal nő gyilkosa.

Ma délelőtt a szolnoki rendőrségen jelentkezett egy fiatalember, aki elmondotta, hogy egyik szolnoki tánciskolában szombaton este megjelent két jólöltözött férfi és egy hölgy, akik engedélyt kértek és kaptak arra, hogy a helyiségben tartózkodjanak. Egy órai táncolás után a három ismeretlen eltávozott. A fiatalember kijelentette, hogy a meggyilkolt nő fényképében felismerte a tánciskola szombat esti látogatóját.

A budapesti rendőrség azonban még ennél is fontosabb adatokat konkretizált és megállapította azt is, vajjon kicsoda a gyilkosság legvalószínűbb tettese.

Ma jelentkezett a rendőrségen egy taxifőnök, aki elmondotta, hogy a gyilkos, aki a nagy barna böröndöt cipelte, a Dohány-ucca és az Erzsébet-körút sarkán beszállt taxijába, megkérdezte, hogy mikor indul a salgótarjáni vonat és amikor megtudta, hogy az indulás idejétől már csak pár perc választja el, idegesen utasította a sofőrt, hogy gyors tempóban hajtsa a Keleti-pályaudvarra.

A nőbarát Rappai

Jelentkeztek a pesti rendőrségen olyan tanúk is, akik a meggyilkolt nőben egy Klára nevű utas-uccai leányt ismerik fel. Ez a leány, aki artistanő volt, egy Rappai Mihály nevű családos embernél lakott és

egy ő, mint házigazdája a gyilkosság éjjele óta nyomtalanul eltűntek.

Rappairól megállapították, hogy nagyon szerette a nőket és egész sereg éjszakai tündér vette állandóan körül. Rappai Mihály már hosszú idő óta állás nélkül állott, azonban ennek ellenére is állandó nőit mindig bőségesen ellátta pénzzel. Valószínűnek látszik, hogy a rejtélyes Rappai kerítéssel foglalkozott, általában egész előlete nagyon gyanús. Az is valószínűnek látszik, hogy egyik „örömtanya” titkos tulajdonosa és egyben felhajtója volt.

Rappaira, aki eltűnt lakásáról, egyébként ráillik a gyilkos személyleírása. Azonban már ennél is többet tud a rendőrség. A detektíveknek sikerült olyan szemtanúkat találni, akik látták, amint Rappai a kofferrel kicipelte lakásából.

Amíg azonban a gyilkos személyét szinte teljes bizonyossággal megállapították, a meggyilkolt személyazonossága körül még homály dereng. Vannak ugyan olyan tanúk, akik az

A lajzi gyilkosság tárgyalásának Heves vita Bauer Gusztáv és az ügyész között — Ellentétes vallomások

Bécsből jelentik: A Fellner Kitty meggyilkolása ügyében ma kihallgatták Kühne Lipót írógépszaküzlet tulajdonost, aki azt állítja, hogy a gyilkosság napján Bauer Gusztávot együtt látta a meggyilkolt Fellner Kittyvel. Egy vendéglőben ebédelték együtt Kühne vallomása szerint és ez a tény ellenkezik Bauer vallomásával, aki azt állítja, hogy fél egykor vált el Fellner Kittytől.

Kühne további vallomása során elmondja,

áldozatban Zimmermann Erzsébet artistanőt vélik felismerni.

Az első boncolás egyébként megállapította, hogy a fiatal nő halálát fojtogatás okozta, amelyet legalább negyvenyolc órával a börönd megtalálása előtt követett el a gyilkos. Az áldozatot — akiről kiderült, hogy másállapotban volt — minden valószínűség szerint már a vonatrászállítás előtt rejtgették valahol. Erre enged következtetni, hogy az áldozat hajában fagyapótot találtak, jóllehet a kof-

Vériagyasztó kozmetika

A boncoló orvosok egyöntetű megállapítása szerint a fojtogatás jobbtényérről történt. A bal homlok és a koponya közötti részen erős ütéstől származó sebhelyet találtak az orvosok. Ebből arra következtetnek, hogy a gyilkos először fejbevágtá áldozatát.

A rendőrség most igen érdekes kísérletet hajtott végre. A halott arcát a boncolás után teljesen „rendbehozták”. Ajkát kiruzsozták, arcát kipudereztek és igyekeztek azokat a külsőségeket rekonstruálni, amelyek az áldozatot életében jellegzetessé teheték. A kifészté-puderezett holttestet meg fogják tekinteni annak a tánciskolának látogatói, akik szombaton jelen voltak, amikor a három idegen beállított és egy óra hosszat táncolt, másrésztől pe-

A daktiloszkópai intézet szenzációs megállapítása, a meggyilkolt: Nagy Mária masamódleány

Érkezett éjjel két óraker: A nyomozásban késő este szenzációs fordulat állott be. A meggyilkolt szerencsétlenül először gipszmaszkot készítettek, majd ujjlenyomatot vettek róla. Az ujjlenyomat alapján a rendőrkapitányság daktiloszkópai intézete megállapította a meggyilkolt kilétét, amely szerint Nagy Máriának hívták az áldozatot, aki köröstarcsai illetőségű, 23 esztendő és már évek óta tartózkodik Budapesten. Nagy Máriának röviddel ezelőtt a rendőrséggel volt dolga, amennyiben, mint közveszélyes munkakerülőt, 15 napi elzárásra ítélték. A rendőrség bejelentő osztálya megállapította, hogy Nagy Mária utoljára a Tüzoltó-ucca 66. szám alatt lévő masamódiizletben volt alkalmazva.

A rendőrkapitányság detektívjei holnap korán reggel szállnak ki a helyszínre, illetve a Tüzoltó-ucca 66. számú házba, ahol fel fogják kutatni és kihallgatni mindazokat, akikkel Nagy Mária összeköttetést tartott fent. Ezekben a nyomokon elindulva, előreláthatólag még a holnapi nap folyamán sikerül a gyilkost vagy elfogni, vagy pedig személyi adatait pontosan megállapítani.

Károly király tanácsa a közlekedési rendőrnek

Miklós királyi herceg szerencsés kimenetelű autóbalesete után Károly király nyugalomra intette a közlekedési rendőrt

Bucurestiből jelentik: Érdekes eset foglalkoztatja a fővárosi társadalmát. Az elmúlt napokban történt, hogy Miklós királyi herceg szerencsés kimenetelű autóbaleseten ment keresztül. A királyi herceg Cotroceni-ből érkezett a fővárosba és a Berzei-uccai sarkán, ahol villamos keresztezés is van, az ott álló közlekedési rendőr nyomában jelt adott, hogy Miklós hercegnek szabad utat biztosítson a továbbmenetelre. A rendőr izgatottságában el-

felejtette, hogy néhány perccel előbb a villamosoknak is adott jelt és a herceg hirtelen veszélyes helyzetben találta magát. Miklós herceg lélekjelenlété mentette meg a helyzetet, amennyiben merész kanyart vett és széles ívben kériülte ki, szinte az utolsó pillanatban, az előtte átrobogó villamost. Az esetet később maga a királyi herceg mesélte el a királyi palotában.

Tegnap Károly király érkezett Cotroceni-ből autón. A bulváron egy közlekedési rendőr megállította a forgalmat és jelt adott a királyi autónak a továbbmenetelre. Az uralkodó visszaemlékezve arra az esetre, amelyet Miklós herceg mesélt el, nyomban megállította a gépet és rászólt a rendőrről:

— Ne siess, hanem engedj utat a többi várakozó járműnek. Ha már egyszer szabadú teted az utat az egyik csoportnak, ne állítsd le hirtelen, mert bajt csinálsz. Ha pedig a renhez tartod nyugod és megőrzöd nyugalmadat, nem lehet semmi baj.

A rendőr feszes vigyázz állásban hallgatta Károly király utasításait és azoknak alapján működött tovább.

UTAZÓ URAK! Cfr. 50%-os körutazási jegyek
hivatalos áron

Sándor Ferenc hiv. menetjegyirodájában.

Szinház — Irodalom — Művészet

Poldi

Farkas Imre operettjének bemutatója az aradi színházban

Van Farkas Imrének valami jó operett-szokása. Hogy mindig katona-darabot visz színpadra, vagy legalább is olyat, ahol valami mündér-részlet van, mert a katona-darabok egészen más taktust diktálnak az operett hangulatának. Szeret Farkas Imre visszavetíteni korokat, figurákat is. Meg aztán, ha csak tehetséges, magyaros ízt, színt, tüzet dolgoz bele operettjeibe. Így van ez a Poldinál is. És ha így van, jól van, senki sem bánja meg.

Fedák-szerep volt Pesten a Poldi. Aradon Kornély-szerep lett. Csodálatos az a frogolizmus, amivel estékről-estékre operett-fészerpek sokrétegűségét kitünően megoldja, hihetővé teszi, realizálja. Különös masszából gyurták a Poldi figuráját, de Kornély, Mária könnyed fölénnyel alakítja a maga egyéniségére éppugy, mint az Okos mamát, amit szintén Fedák zsáner-szerepének hirdettek. Volt egy különösen ragyogó toalettje is.

Dancs Ica filigrán bája, csinos hangja és kellemes megjelenése jól érvényesül. A szerelemboronáló Mária Teréziát Agoston Baba eleveníti meg decensen, szívmélegséggel. Vüzcze Emmi paraszti humorral, derűsen hozza közelünkbe Jucit. Keleti Árpád Dolnay kapitánya erőteljes, férfias, Csóka József itt-ott kész karleszk figurába oltja a darab komikumát. Határozottan nagy sikere van. Székely Bálint és Kun Dezső ugyancsak az előadás tengelyében állnak. Felhő Ervin rendezése színes, eleven, az ezuttal vérszegényebb Farkas muzsika szépségeire pedig Gellért Pál gondos vigyáz. Különösen a második felvonás után alakult ki a darab sikere.

A városi zenei zenekari hangversenye

Feléled a koncert és a házimuzsika

Talán szokatlan, hogy rovatunkban ezuttal egy zeneiskola növendékhangversenyéről szólnunk, mert hisz ezen ugynevezett „előjárónkat” csak nagynevű művészek számára szoktuk rezerválni. De már az a pusztán tény, hogy egy zeneiskola zenekari hangversenyt hirdet, felfigyelésre kéri és általános érdeklődésre tarthat számot, mert hisz az ilyen hangverseny nemcsak a növendékek nagyobb számát, hanem a különböző hangszerekben való készségüket is feltételezi. A gépzene mai nagyarányú térhódítása és előretörése, viszont a koncert és házi muzsika haldoklása idején, minden olyan törekvést, mely az utóbbi felélesztésére irányul, örömmel kell fogadnunk. Akár világjáró márkák részéről történjen ez meg, de méginkább, ha belsődi talajból sarjad fiatal muzsikusergenerációnk az, amely — talán minden gazdasági válságon is — a koncertteremből elszokott publikumunk közönyét igyekszik megtörni.

A városi zeneiskola fiatal növendékei ezuttal grandiózus műsorral szolgálnak. A műsor gerincét a hatalmas Tschaikowsky b-moll zongorakoncert képezi. A zongoraszólamot Rényi Józsa zongoraművész, az intézet kitűnő tanárnője fogja játszani. Ugy a zongora-szólam, mint a zenekari rész nagy és nemcsa feladat elé állítja a játszókat. Ez az a koncert, melyre a nagy Hans von Bulow — akinek Tschaikowsky e művét ajánlotta — megjegyezte: „nehéz, de hálás feladat.” Óriási iramot diktál ez a csupa lendület, csupatüz-darab. A betanítás nehéz munkáját Scherhag Ernő végzi. Ez nemcsak nagy pedagógiai teljesítményt jelent, hanem a növendékzenekarra való átdolgozás igen nehéz és fáradságos zenei munka is. Különben el nem vitatható érdeme Scherhagnak, hogy rövid idő alatt csupán csak az intézet növendékeiből izmos erejű és mindinkább nagyobb zenei feladatokra vállalkozó ifjúsági zenekart képezett ki.

A koncert iránt, mely a Minorita Kulturházban március 15-én fog lefolyni, nagy érdeklődés nyilvánul meg a közönség köréből.

Dr. Sz. K.

Az aradi színház drámai rendezőjének operettjét bemutatják Kolozsvárott

Holnap, pénteken érdekes operett-bemutató lesz Kolozsváron: Szabados Árpádnak, az aradi színház drámai rendezőjének darabja kerül első ízben a közönség elé. A címe az „Utolsó farsang”, komponistája Schreiber Lajos, az ismert erdélyi karmester, akinek „Csókercegnő” nevű operettje már szép sikert aratott. Szabados Árpád a könnyű fajsúlyban történő színpadi jelentkezéseim kívül a komoly irodalom értékes művelője és amint emlékeztetés is, az elmúlt év decemberében mutatta be a szegedi színház nagy sikerrel az „Asszony és a bolondok” című színművét. A budapesti Nemzeti Színház pedig ugyancsak decemberben fogadta el előadásra „Kéry Domokos két élete” nevet viselő nagyszabású drámáját. Ugy Szabados, mint Schreiber, részt vesznek a premieren.

* Az aradi Városi Színház heti műsora. Péntek: Poldi (operettjüdjonság, másodsor, C. bérlet). Szombat délután: Román előadás, Szombat este fél 9 órakor: Gellinek Lotté növendékeinek opera-estje. (Bérletszűnet). Szombat éjjel 11 órakor: Nagyszabású kacagóest (mozihelyárrakkal).

* A Poldi sikere tegnap este bebizonyította azt, hogy a Farkas-operettek mindig beválják a hozzájuk fűzött reményeket. A remek operettjüdjonság még ma este is műsoron van, C. bérletben.

* Szombat este Gellinek Lotté növendékeinek opera-estje iránt nagyszabású érdeklődés nyilvánul meg. Egyrészt azért, mert ismert aradi szerzők vesznek részt az estén, másrészt azért, mert a kiváló ének-mesternő növendékei mindig művészi élvezetet nyújtanak. Most is egész sor operarészlet, műdal, ária szerepel a növendékek műsorán, akik között Vanca Olympiá, Sepeteanu Virginia, Bona Béla, Reissfeld Bahy, Erdős Irén, Lázár Jónó, Abonyi Klári, Szervadé József, Győry Tibor, Bara Károly, stb. szerepelnek. A zongoránál Gellért Pál, a kitűnő színházi karmester, Az est kezdete fél 9 órakor van. Bérletszűnet.

* Nagyszabású kacagóest szombat éjjel 11 órakor, mozihelyárrakkal a színházban. A tavalyi szezonban nagy közönség-sikere volt a szombat éjjeli kacagóműsoroknak, amiket a színház igazgatósága most is bevezet. Ezuttal szombaton öt remek egyfelvonásos szerepel, köztük egy Felhő Erviné, aki jólismert humorával rendezi is a kacagó-est. Növeli az est érdekességét, hogy mozihelyáru. Az egyfelvonásosokban a társulat minden erőssége résztvesz.

Teljesen megszüntetik a hadsereget Dániában

Ahol komolyan veszik a leszerelés kérdését

Koppenhágából jelentik: A dán parlament tegnap délutáni ülésén elfogadta a teljes leszerelésről szóló szocialista javaslatot, 77 szavazattal, 64 ellenében. A hadsereget tel-

jesen megszüntetik mai formájában és helyébe fegyveres határrendőrség, partörök és halászi rendőrflootta lép.

Elhisszük Önnek, hogy nehéz a választás

ha afölött akar határozni, hogy a

Vége a dalnak

sámpion filmoperettet nézze-e meg, amely egész héten át zsufolt házakat produkált a

CENTRAL - mozgóban,

vagy pedig:

A jazz- király

hangos és színes filmesodát tekintse meg, amelyről mesébe illő dolgokat zegett eddig is a téma

SELECT - mozgó

első hangosfilmje.

Legkönnyebben úgy oldhatja meg a kérdést,

ha délután az egyiket

és este a másikat

vagy ma az egyiket

és holnap a másikat

élvezi végig.

Menyháza Tündére és a „Pünkösdi Királynő“

Találkozásom Tamásdan Octival a menyházai patak partján — Egy kedves nyár hangulatos emlékei — Az ezredes ur labdázik

A világ miáig érdeklődik a híres emberek gyermekkorára iránt. A nagy zeneszerzőkről, muzikusokról előbb-utóbbi kiderítik, hogy már öt éves korukban operát írtak, s a nagy írók már a bölcsőben okvetlenül regényekről, szindarabokról álmodtak, a népszerű költők első szavai minden bizonnyal rimekben csendültek össze. A szobrász sárból gyurt figurákat, az építész homokvárakat épített és a pénzügyi szakértő minden alkalommal megpumpolta a nagybácsiját stb. A szépségkirálynők természetesen már zsenge gyermekkorukban is híresek voltak szépségükről...

Érdekes véletlen, hogy gyermekkorom két legkedvesebb játszótársa szerzett magának hírnevet szépsége révén. Az egyik: Magyarország májuskirálynője lett, elnyerte az 1928-as Pünkösdi Királynő címet, míg a másikat a napokban koronázták Arad szépségkirálynőjévé. Ez a második eset buzdított arra, hogy elmondjak néhány kedves epizódot róluk. A világháború utolsó évében hozott össze a sors Krizsán Mancival. A békéscsabai kaszánya udvarán szótük együtt gyermekalkalmakat. Manci hat éves lehetett akkor, két hónappal volt fiatalabb, mint én. Nagyon jól emlékszem arra a tikkasztó nyári délutánra, amikor az ezredes ur ablaka alatt labdázunk. Az ezredes ur délutáni álmát aludta és a nyitott ablakon át berepült a szobájába hangos kacagásunk, szaladgálásunk és a nagy játéklabda állandó hangos puffogása.

Az ezredes ur hamarosan megjelent az ablakban szigorú arccal, ámos szemekkel és parancsoláshoz szokott hangján ránk kiáltott:

— Mi lesz itt? Éppen az én ablakom alatt kell labdázni? Hányszor megmondtam: hogy itt ne legyen semmiféle láрма!

Természetesen elhallgattunk azonnal és riadtan néztünk a haragos „ezredes bácsi“-ra. Tudtuk, hogy ezért a lármázásért apukánk fog kikapni; és mi majd csak „másodkézből“ kapjuk a dorgálást. A labda messze gurult és mi szomorúan tekintettünk utána. Egyikünk sem mert felvenni, csak szótlanul, megszeppenve álltunk ott. Végül Krizsán Manci megmozdult. Hátravetette hosszú aranylő fürtjeit és nagy kék szeméit a haragos ezredes bácsira emelte. Egy lépést tett az ablak felé és — nem szólt egy szót sem, csak mosolygott. Fehér arcára kedves mosoly vonult és bátran nézett az ezredesre. Én nem mertem levenni szememet az ezredes ur haragos arcáról és csodálkozva láttam, amint megenyhültek vonásai majd ő is elmosolyodott. Aztán mintha szégyelte volna engedékenységét, megfordult és eltűnt az ablakból. De nem sokára visszatért egy nagy kosár gyümölcessel a karján és ismét kezdetét vette a labdázás, de most már az ezredes ur vezetésével. Pirosarcu almák, hamvas barackok, zamatos vajkörték helyettesítették a labdát és aki a legügyesebb volt, az kapott a legtöbbet. Így „szelidítette meg“ Krizsán Manci 6 éves korában egyetlen mosolyával a szigorú délutáni pihenésében megzavart ezredeset.

Amikor az ezred parkünnepélyt rendezett,

Mancika nyerte meg a gyermekszépségverseny első díját. Mennyire örült a nagy csomagnak, amit kapott! Persze mindnyájan rengeteg csokoládét vagy más, gyermekszíveknek olyan kedves csemegét sejtettünk benne. De hamarosan kiderült, hogy amint bontogatni kezdte, a csomag egyre kisebb lett, hogy rengeteg papírba csomagolva egy szem savanyucukor volt az első díj! Így akarták megbüntetni a tisztok a kis „heccmeistert.“ De végül is az ezredes bácsi kárpótolta bőségesen. Annvi csokoládé-

Az első találkozás a gyermek „Miss Arad“-dal

Tamásdan Octiviával szintén egy nyarat töltöttem el a menyházai árnyas park fái alatt. Majdnem egy évtized múlt el azóta és én még élénken emlékezem első találkozásunkra. Amint a kis vicinális dőcögve kapaszkodott fel velünk Menyháza felé, egész uton egy menyházai parasztságos mesét nekem a pap gyönyörű kisleányáról:

— Ne féljen lelkem kisasszonykám, lesz kivel játszania Menyházán! Ott van a főtisztelendő ur leánykája. Jaj be szép leány az. Mindjárt meg fogja ismerni messziről is, ha kint lesz az állomáson! És éppen olyan jó is a lelkem! Arany szíve van... Csak a szeme ne volna olyan babonás... Akire ránéz, az nem tudja többé elfelejteni. Meglátja, meg fogják szeretni egymást, kisasszonykám!

Az ügyvédi törvény tervezete súlyosan sérti a kisebbségeket

A kamara rövidesen tárgyalja a fontos tervezetet — Az ügyvédek csak román nyelven készíthetnek átiratot — Felzudulás a kisebbségeket sértő pontok miatt

Az amakidején nagy port felvert ügyvédtörvény-tervezet, amelyet Voicu Nitescu első igazságügyminisztersége alkalmával terjesztett a Kamara elé, ismét foglalkoztatja Románia ügyvédtársadalmát.

A törvényjavaslat még az elmúlt esztendőben került a kamara elé és egész sor kritikus felszólalás is elhangzott már körülötte. — a többek között Parecz Béla dr. is részletesen boncolgatta a javaslatot — azonban időközben olyan fontos és súlyos belpolitikai események játszódtak le, hogy a törvényjavaslat lekerült a napirendről. Amikor azután ismét sor kerülhetett volna az ügyvédtörvény érdemleges parlamenti letárgyalására, akkor már nem Voicu Nitescu állott az igazságügyi tárca élén, hanem Junian, aki több gyökeres reformot akart keresztülvinni a javaslat szövegén s így nem hozta a kamara elé elődje törvénytervezetét.

Most azután, hogy aránylag huzamosabb

val tértünk haza, hogy másnak gyomorrontással feküdtünk mindketten. Napsugaras gyermeknapokat éltünk mi ott a békéscsabai kaszányában, mialatt a halál angyala végigtört vérése kezével a történelem lapjain. De mit tudunk ebből? Mi nem éreztük a nélkülözést... Esténként el-el kalandoztunk tekintetünkkel a tejuton és az aranyiszorú papira patáinak fehér nyomait láttuk a sok apró csillagocskában, s melyen majd a királyi fog értünk jönni... Sokat kellett mesélnem Mancinak az aranyhajú tündérleányról, akiből királynő lett. Minden este el tudtam hallgatni ezt a mesét és én nem fogytam ki az új variációkból. Azután jött a forradalom... a csabai állomáson láttam utoljára Krizsán Mancit. Azóta csak a Színházi Életben láttam viszont fényképeit. Elérte vágyát, csakugyan királynő lett belőle, ha csak pünkösdi királynő is! Azóta férjhez is ment, úgy hallottam, hogy boldog...

A dőcögős kis masina befutott a menyházai állomásra. Körülnéztem és azonnal megismertem Tamásdan Octit. Tudtam, hogy csak ő lehet az a fekete-hajú, bogárszemű kisleány, egészen kivált a gyermekek, fürdővendégek csoportjából. Szinte félénken léptem hozzá. Felhíztam rá. Nagybobb volt, mint én és olyan komoly volt. Nem mertem kezdfogni vele, féltem, hogy eltűnik... Gyermekekessel ugyanis a háttérben sötétlen meghúzódó erdők élénrpont tündérének tartottam.

Krizsán Manci és Tamásdan Octavia ellentétei voltak egymásnak. Amilyen szőke, vidám kis kobold volt az egyik, olyan komoly, határozott egyéniség a másik. Mindketten egyformán kedves gyermekkorú társnőim voltak. Őszintén örülök sikerüknek... Csányi Piroska.

időn keresztül ismét Voicu Nitescu vezeti az igazságügyminiszteriumot, ismét elővették az ügyvédtörvényről szóló kormányjavaslatot és minden valószínűség szerint a kamara rövidesen ismét erről a fontos törvényjavaslatról fog tárgyalni. Értesülésünk szerint azonban maga Voicu Nitescu is eszközölt bizonyos módosításokat törvényjavaslatán.

Az ügyvédtörvény, ugynevezett bombaszakasza, a kilencvenedik szakasz, minden valószínűség szerint már nem lesz benne a törvényjavaslatban most, hogy ezt újra tárgyalják. A kilencvenedik szakasz ugyanis arról nevezetes, hogy súlyosan sérti Románia valamennyi kisebbségét, amennyiben úgy intézkedett, hogy

az ügyvédek a jövőben a román nyelven kívül más nyelven okiratot nem készíthetnek.

Ez a tilalom súlyos támadás Románia összkisebbségei ellen és az általános felzudulás hatása alatt az igazságügyi miniszter állítólag már ki is emelte a javaslatból a sérelmes szakaszt.

Általában nem lehet a javaslat érdemleges boncolgatásába becsajtkozni, mert azon — mint azt Arad ügyvédtársadalmának egyik reprezentatív egyénisége mondotta nekünk — a kényszerpihenés legutóbbi hónapjaiban több lényeges módosítást eszközöltek.

Az aradi mozik mai műsora

5, 7 és 9 órákor:

CENTRAL MOZGÓ: VÉGE A DALNAK... (Das Lied ist aus...) Lane Haid, Willy Forst és Verebes Ernő-vel a főszenekben. Ez a világsláger a német filmoperettek büszkesége, amelyről mindenki elragadtatással nyilatkozik. (Kezdkor az ajtók bezáratnak.)

SELECT MOZGÓ: Hangosfilm premier! Az amerikai Universal-filmgyár, amely egy „Nyugaton a helyét változtatlan“-nal lepte meg a világot, most egy újabb filmóriást mutat be a nagyközönségnek, a JAZZKIRÁLY-t a jelenkor legnagyobb hangos és színes filmre-viét, melynek muzsikáját Paul Whiteman a világ legismertebb és legkedveltebb jazzkomponistája és jazz-karmestere szerezte. Arnold Korii németül konferál. HANGOSFILM-MOZI HELYÁRAKKAL.

Kihallgatta a csendőrség Epstein Bélát, a Traian-szeszgyár társtulajdonosát is a fekete-szesz ügyében

Negatív volt a vallomás — Összeomlik a nagy szenzációnak ígérkezett ügy

Arad közvéleménye élénk érdeklődéssel kísérté az aradi fekete-szesz-ügyben bevezetett csendőri nyomozás egyes fázisait. Az előzményeiről, fejleményeiről az Aradi Közlöny részletesen tájékoztatta közönségét. Az ügyben a nyomozás számai az aradi Traian-szeszgyárhoz is elvezettek, mert a szesz szállító fuvaros azt vallotta, hogy az áru ebből a szeszgyárból származik. Előbb Epstein Márkust, a szesz továbbítóját állították elő, majd Grünfeld Albert szeszfőzőt, később Weisz Zoltánt, a gyár társtulajdonosát, s ma Epstein Béla, a gyár másik tő-

nöke jelent meg a csendőrségen vallomástétel céljából.

Tegnap az előállított személyek azt est folyamán rendre elhagyhatták a csendőrség épületét, Epstein Béla szintén eltávozott a csendőrségről, amint vallomását megtette. Ez a kihallgatás is negatív volt, mint tulajdonostársáé, vagyis a szesz eredetére vonatkozólag sommi felvilágosítást nem tudtak nyújtani. Vallomásaikról a nyomozást végző csendőrkapitány jegyzőkönyvet vett fel és ezzel az akkorddal valószínűleg hamarosan befejezést is nyer a nagy szenzációnak ígérkezett, de összeomlott ügy.

H I R E K

Gyoma meghajtja
zászlóját egykori képviselője
Dr. Barabás Béla
előtt

Még sokunk szívében él eleven emlékként annak a bensőséges ünnepség-sorozatnak ezer apró és nagyvonalú mozzanata, amely az elmúlt év végén a magyar nyelvterületek magyarságának szeretetét terítette ékes szönyegként a 75 éves Barabás Béla dr. és hitvese Lúbai elé. Arad magyarságának fehérlője, de fiatalos energiájú vezére a napokban újabb kedves meglepetésben részesült. Egy izléses és előkelő kiállítású kis füzetet hozott címére a posta a magyarországi Gyomról, amelyet a ma már világhírű könyvkiadóvállalat, Kner Izidor adott ki. A füzetben vitéz Somogyvári Gyula, az irodalomból ismert nevű „Gyula diák” értékes felolvasását találta nyomtatásban, amelyet a költő a budapesti Studióban olvasott fel Barabás Béla születése napján, december hó 12-én.

... „Alig néhányad-magával, ugy maradt itt közöttünk az óriások világának roppant tanujaként, — írja Gyula diák — mint valami sziklakolosszus a hegyeket sodró, völgyeket úsó, egykori hatalmas jégáradat nyomán. Itt van közöttünk néhányad-magával, régi munkák, régi harcok és régi hevülések nagy emlékeztetőjeként s a mai nemzedék úgy tekint rá, mint a lüszál a fölötté tornyosuló gránittömbre”...

Mindez nem ujság előttünk, hiszen mindnyájan tudjuk, mennyire elevenen él a magyar tömegek szeretetében az egykori budapesti és egyben a mai bukaresti parlament minden körülmények között is mindig magyar képviselője. Ez a szeretet volt ennek a kis füzetnek is a létrehozója Gyomán, a Kner Izidor könyvnyomtató üzemében, ahol a Barabás Béla dr. egykori gyomai választó-kerülete nevében, három ízben is megválasztott egykori képviselőjének tiszteletére készült el a Barabás Béla nevet viselő kiadvány az Urnak 1931. esztendejében.

Meg kellett állnunk egy pillanatra az események rohanó forgatagában, hogy Barabás Béla postájának e kedves és értékes meglepetéséről csak pár sorban is hírt adjunk. Kis esemény ez a nagy világban, de annál többet jelent nekünk. Arad magyarsága számára s még többet jelent Barabás Bélának, kit a mi sorsunkkal jegyzett el örökre fajszeretete nemes lelkesedése és törhetetlen, csüggedetlen, teremő és megtartó magyarsága. Sok bánathat és kevéske örömben folyó közös életünkben így jegyeztük be az egykori gyomai választókerület szívmelegítő szeretetének megnyilatkozását és ennek sok eseményt nem jelentő, de annál többre emlékeztető, rövid kis történetét. (—ab.)

— **Károly király vidékre utazik.** Bucurestiből jelentik: A Lupta arról értesül, hogy Károly király rövid időn belül vidékre utazik. Körútján elkíséri mironescu miniszterelnök is.

— **A középiskolai tanárok vizsgája március 16-án lesz.** Bucurestiből jelentik: A közoktatásügyi miniszter elhatározta, hogy március 16-án fogják lefolytatni a középiskolai tanárok vizsgáztatását Kolozsváron. A vizsgára vonatkozó utasítást ma küldte el a közoktatásügyi miniszter a cluj-i tankerülethez.

— **Az Astra kulturregyesület közgyűlésének határozata ellen beadott felelő beszéd tárgyalása.** Kolozsvárról jelentik: Tegnap tárgyalta a törvényszék azt a felelő beszédet, amelyet az Astra kulturregyesület legutóbb lezajlott közgyűlésének határozatai ellen adtak be. A tárgyaláson a kulturregyesület nevében dr. Borcia Lucian ügyvéd jelent meg, aki orvosi bizonyítványt nyújtott be arról, hogy az Astra elnöke, Goldis László volt kultuszminiszter, betegsége miatt nem jelenhetett meg a bíróság előtt. A törvényszék rövid tanácskozás után május 4-ikére halasztotta az ügy tárgyalását, kimondva, hogy erre az időpontra az Astra vezetőségének be kell mutatnia a karánsebesi közgyűlés jegyzőkönyvét.

Jogerőre emelkedett a Rákóczi-uti feleséggyilkos büntetése

Hügel Antal borbélyt négyévi fegyházbüntetéssel sújtották

Budapestről jelentik: A Rákóczi-uti gyilkosság ügyével ma délelőtt foglalkozott a Kuria. Mint ismeretes, Hügel Antal borbély 1929. október 18-án fölkereste különváltani élő feleségét a Rákóczi-ut 55. szám alatti házban, ahol az asszony az egyik családnál alkalmazásban volt. Itt a házaspár szóváltásba elegyedett egymással, majd rövid civakodás után a férfi revolvert rántott és feleségét több lövéssel leterítette. Az ügyészség szándékos emberölés elkövetése miatt emelt ellene vádat.

Hügel Antal annakidején azzal védekezett,

hogy nagyon szerette feleségét, de az asszony nem akart róla tudni. Amikor már nem bírta az egyedüllétet és elment felesége után, hogy rábírija a hazatérésre, ez durván rátámadt és úgy őt, mint édesanyját szidalmazta. Vallomása szerint nem tudta, mit tesz, előrántotta revolverét és az asszonyra lőtt. A királyi törvényszék 5 évi fegyházzra ítélte a feleséggyilkos borbélyt, míg a Tábla a fennforgó enyhítő körülmények figyelembevételével a büntetést 4 évre szállította le. A büntület végül ma tárgyalta a Kuria és helybenhagyta a Tábla ítéletét, úgy, hogy, az végleg jogerőre emelkedett.

— **Kulturbotrány Csehországban.** Prágából jelentik: A Prágai Magyar Hírlap jelentése szerint a csehek a pozsonyi magyar evangélikus liceumban elhelyezett párhuzamos osztályokat ki akarják lakoltatni s helyükre német osztályokat fognak telepíteni. A lap ezt a tervet megvalósulása esetén kulturbotrányának nevezi.

Hat magyar nyugdíjas

szerényen bekopogtatott a Magyar Párt helyiségének ajtaján és halk szóval, mintha kérni jöttek volna, bejelentették, hogy a maguk erejéhez képest hozzá szeretnének járulni a Magyar Ház felépítéséhez.

— Nem vagyunk gazdag emberek — mondották — de ha komolyan megvalósítják a Magyar Házat, nyugdíjunktól egyenként ezer lejt áldozunk havonta erre a szent célra. Inkább magunktól vonunk meg mindent, csak hogy hozzájáruljunk a magyarságot, hogy intézményének hajlékot szerezzen.

Emyit mondtak csupán, minden pöz, minden felesleges gesztus nélkül. Hat magyar nyugdíjas, törődött, idős emberek, akik egy életen át dolgoztak fáradságtalanul azért a csekély nyugdíjért, amit elejénként kapnak. De sok helye lenne a mai világban annak a havi ezer lejtnek... de minden háttérbe szorul, mert — magyar érdekről van szó. De jó volna, ha ezt mások is megszívlelnék... (m. r.)

— **Husvétra itt lesz az új hangosítógép.** Ma Aradon tartózkodott a Magyar Telefongyár r.-t. egyik mérnöke, aki megbeszélést folytatott a mozi-igazgatósággal, majd megvizsgálta a Central-mozgót, ahová a gyár készülékét felállítják. A hangosítógép-készülék már utban van és legkésőbb husvétra működésbe helyezik, míg az a gép, amely jelenleg a Central-mozgóban van, a Selectbe kerül át.

Az igazi takarékos- Kell és Krausznál
sug csak jót venni

— **Werner Sombart előadása.** Ritka élvezetben lesz része szombaton, e hó 14-én Aradváros közönségének. Werner Sombartnak, a berlini egyetem világhírű tanárának romániai tartózkodását felhasználva, az aradi Kereskedelmi és Iparkamara felkérte a kiváló közgazdászt egy aradi előadás megtartására. Menthogy a Kamara mindenki számára hozzáférhetővé kívánja tenni a nagynevű tudós előadását, magára vállalta az összes költségek viselését is és beléptidíjat nem szed a hallgatóság-tól. Az előadás szombaton este kilenc órakor lesz a városháza nagytermében. Werner Sombart ez alkalommal a legaktuálisabb kérdéskör fog beszélni, előadásának címe: „Mennyiben válik be Marx Károly jóslásai?”

— **Beethoven és Chopin zenéje a Kölcsey Egyesület vasárnap délutáni zsurjának műsorában,** vonzó száma, Fenyőné Molnár Erzsébet kitűnő előadóművésze a két klasszikus zeneszerzőnek és már régebben nem játszott a nagyközönségnek, mely mindig elismeréssel adózott művészi tudásának. Ezuttal a német zeneköltő szonátáját fogja játszani, Chopintól pedig F-moll etűdöt. A vasárnap délután 5 órakor kezdődő Kölcsey-előadásnak irodalmi szereplői: Szántó György feleségével, Brandeis Adéllal, dr. Olosz Lajos, Belezna István és Darvas Ernő. Szentimrei József versével,

A városi mozik koncessziója

A város vezetősége ezentul az Astra aradi fiókjának fizeti a 320.000 lejt

A város évenként 320.000 lejt fizet az Astra kulturregyesületnek a városi mozik koncessziója fejében. Ezt az összeget eddig az egyesület központjának utalták át, most azonban érdekes bonyodalom keletkezett az ügyben. A város vezetőségének ugyanis tudomására jutott, hogy az Astra kulturregyesület aradi fiókja a legszomorubb anyagi viszonyok között tengődik, miután semmiélétől támogatást a központtól nem kap. Hiába interveniált több ízben az irányban, hogy legalább azt az összeget bocsássák az aradi fiók rendelkezésére, amelyet az aradi mozikért kapnak, minden intervenció sikertelennek bizonyult.

Lutai Cornel dr. polgármester ezügyben beszélgetést folytatott az Astra aradi fiókjának több vezető tagjával és a tárgyalások eredményeképpen arra az elhatározásra jutott, hogy a 320.000 lejt évenként nem a központnak, hanem az egyesület aradi fiókjának fizeti ki, miután igazságosnak tartja, hogy az Aradról befolyó jövedelem az itteni kulturális célokra használják fel. A város vezetősége ezügyben ma levelet intézett az Astra központjához, a mellyel közölte, hogy a mint a jövőben esedékesse váló összegeket az aradi fióknak fizeti ki, amely azután megfelelő módon elszámol a központtal. Városi körökben érdeklődéssel várják a kulturregyesület állásfoglalását.

— **Üngyilkos MÁV. gépgyári tisztviselő.** Budapestről jelentik: György István MÁV. gépgyári tisztviselő szerelmi bánatában céltűzűfegyverével öngyilkos lett. Az ólomgolyó éppen szíve közepén találta a szerencsétlen fiatalembert.

— **Tűzkatasztrófa Zágrábban.** Zágrábból jelentik: A Zvono nevezetű harisnyagyár és a Hygiene vegyészeti gyár tűzvész áldozata lett. A kár meghaladja a 13 millió dinárt, ez összeg azonban biztosítás útján megtérül. A tűz oka eddig ismeretlen.

— **Ma a Kölcsey Egyesületben Kövér Erzsébet előadása van soron, Tompa Mihály életéről és költészetéről.** A magyar irodalom nagy hármásából Petőfiről e héten már beszélt Szántó Zsigmond dr., Kövér Erzsébet mai előadása után, hétfőn Fischer Aladár fog következni Arany Jánosról. A hátralevő irodalmi anyagot dr. Berthe Nándor és dr. Schweitzer József fogják a Kölcsey Egyesület hallgatói számára hétfői és pénteki napokon az Iparos Otthonban előadni.

— **Eltéit kabáttoivaj, Bradean Demeter rovföltö aradi lakos az elmúlt évben a színház második emeletén ellopta Oláh Sándor aradi lakos téli kabátját.** Szerencsére Oláh idejében észrevette a lopást és ismervén Bradean Demeter sötét múltját, keresésére indult. A Metropol-kávéházban találta rá, ahol Bradean Demeter éppen ismerőseinek mutogatta az új kabátot és arról tartott előadást, hogy ő milyen sokat dolgozott ezért a ruhadarabért. A rendőrség lépett közbe, őrizethe vette Bradeant, aki egy darabig vizsgálati fogságban ült, míg ma főtárgyalásra került az ügye. A bíróság büntőnek találta lopás büntetésében és négyhónapi fogsázzra ítélte el.

A magyar sütők világkongresszust tartanak

Sütőkiállítás, amelyen Románia is részt vesz.

Budapestről jelentik: Ez év május havában a Magyar Sütők Országos Szövetsége fennállásának 25-ik évfordulója alkalmából egybehívta Budapestre a világ első sütőipari kongresszusát. A kongresszust a budapesti Vigadó összes termeiben tartják meg kiállítás keretében, amelyen bemutatják a tészták, kenyerek, különböző sütemények készítését. A résztvevő 30 nemzetnek alkalma lesz megtekinteni a magyar sütőipar szaktudását és ízlését, azonkívül a mezőgazdaság összes exporttermékeit.

Eddig a következő államok jelentették be részvételüket a május 27—31-ig tartandó kongresszusra: Amerika, Anglia, Svájc, Olaszország, Franciaország, Németország, Ausztria, Dánia, Svédország, Norvégia, Lettország, Észtország, Csehország, Románia és Jugoszlávia. A magyar külügyminisztérium 50 százalékos kedvezményt ad a kongresszusra utazó külföldiek részére. A nemzetközi sütőkongresszus fővédnöke József főherceg lesz, míg védnökökül Bud János és Mayer János minisztereket kérték fel.

— Szünőben a szegedi tifuszi járvány. Szegedről jelentik: A hetekkel ezelőtt Szegeden fellépett tifuszi járvány a főorvosi hivatal kimutatása szerint már napok óta alábbhagyott. Jelenleg Szegeden összesen 83 tifuszos beteg fekszik.

— Szemere földbirtokos Pestszenlőrincért. Pestszenlőrincről jelentik: Mint köztudomású, Szemere István földbirtokos legutóbb 100 ezer pengőt kölcsönzött kamatmentesen a községnek, a mellyel közmunkákat indított meg és nagyon sok munkanélkülit juttatott ilyenformán kenyérhez. A földbirtokos most egy újabb érdekes és egyben humanus dolgot vitt keresztül. Fönnmondta összes eddigi földbirtokait és a földeket kisgazdáknak adta bérbe, a kisgazdák által fölajánlott bérösszegekért.

— A tuberkulózis ellen küzdő egyesület múlt évi munkája. A tuberkulózis ellen küzdő egyesület aradi fiókja immár 18 esztendeje folytatja áldásos működését a legnagyobb csendben, a zajos reklámok mellőzésével. Hogy a becsületes, nemes munka mire képes, azt legjobban azok az adatok bizonyítják, amelyekről az egyesület ezévi rendes közgyűlésén előterjesztett jelentés számol be. — Az 1930-ik esztendőben 429 tüdőbetegnek 4443 esetben orvosi, 2946 esetben quarz, 89 Pneumotorax-kezelést nyújtottak, 224 Röntgen- és köpetvizsgálatot eszközöltek, 5475 liter tejet, 130 kilogramm szalonnát és 50 kilogramm vajot osztottak ki. — Az egyesület kizárólag a tagdíjakból és a társadalmi adományokból tartja fenn magát.

— A nagylaki betörők az aradi törvényszéken. Az aradi törvényszék ma tárgyalta Macean Vasile és Cicin Péter nagylaki illetőségű betörők ügyét, akik az elmúlt év decemberében sorra fosztogatták a nagylaki üzleteket. Többek között betörték Gábor Sándor és Zaglus István kereskedőkhöz. Az egyikőtől 19.000 lejt, 649 pengőt, a másiktól pedig 50.000 lej értékű árut loptak el. A vádlottak tagadásával szemben a tárgyi bizonyítékokkal és a tanúk vallomásaival bebizonyították a bűnösségüket, ezért a törvényszék fejenként egy évi börtönbüntetéssel sújtotta a betörőket.

— A hadirokkantak, hadiözvegyek és hadilárvák ügyelmébe. Tudomására hozzuk a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadilárváknak, hogy a polgármesteri hivatal egy kimutatást készít az összes I. O. V.-ről, a rokkant tisztokra nem vonatkozik. Felhívjuk az érdekelteket, hogy sürgősen jelentkezzenek a városházán, földszint 61. számú szobában összeírás végett. Minden jelentkező hozza magával az összes erre vonatkozó iratát.

— A „Helas” Sport Club szombatira hírdetett klubvacsorája, folyó hó 25-én este 8 órakor a „Dacia”-kávéház különtermében lesz megtartva.

A kölcsön-szerződést holnap Bucurestibe hozzák

Románia párisi követe megérkezik a fővárosba — A kölcsönt március hó 25-ikéig ki kell bocsájtani —

350 millió aranyfrank lesz a Mezőgazdasági Hitelintézet alaptőkéje

Bucurestiből jelentik: Dinu Ceteanu Románia párisi követe holnap reggel Bucurestibe érkezik és magával hozza a kölcsön-szerződésre vonatkozó okmányokat. Holnap délelőtt először a kormány gazdasági tanácsa fogja felülvizsgálni a szerződést, majd minisztertanács lesz, amely sürgősen előkészíti azokat a törvényjavaslatokat, amelyeket a kölcsönrel kapcsolatban a parlamentnek meg kell szavazni. A törvényjavaslatok megszavazása azért olyan sürgős, mert a kölcsönt március 25-ig ki kell bocsájtani.

Bucurestiből jelentik: Az Adeverul szerint a Mezőgazdasági Hitelintézet alaptőkéje nem ötven millió frank, hanem 350 millió aranyfrank lesz. Ez a hír azonban még megerősítésre szorul. A kormány a hitelintézetet még április 1-ig fel öhajtja állítani, annál is inkább, mert az intézettel kapcsolatos technikai operációk befejezését nyertek.

Kétszáz hajóutas borzalmas halála

A Yang-Cse-Kiang folyón felrobbant és elsüllyedt egy hajó — Szörnyű pánik az utasok között

Londonból jelentik: Kinából érkezett hírek szerint, a Jang-Csekiang folyón borzalmas katasztrófa áldozata lett egy gőzhajó. A hajó belsejéből lángok törtek elő és a hajó menthetetlenül a tüz martaléka lett. A személyzettel együtt 400 ember utazott a gőzön, akik között rettenetes pánik tört ki és fejevesztve, huszával, harmincával ugráltak a Jang-Csekiang hullámaiba. A tüzet, amint később kiderült, a hajón utazó katonák egyikének égő cigarettája okozta, amelyet végtelen könnyelműséggel a hajórakomány gyapotbálái közé dobott.

A gyapot-rakomány egy része azonnal lángot vetett, míg a tömöttebb rész felrobbant és ez a robbanás teljesen megsemmisítette a hajó első részét. A robbanást rövidesen egy második követte, amely a hajó hátsó részét is elpusztította. Szívszaggató jelenetek követték egymást a menthetetlenül süllyedő hajóroncsan. A közelben cirkáló hajók azonnal segítségére siettek. Az egyik hajó 180 utast ki is mentett a hideg hullámok közül, azonban mintegy 200 utas minden valószínűség szerint, a hullámokban lelte halálát. A megrendítő hajókatasztrófa híre mindenütt nagy részvétet keltett.

A szacharincsempész rt. romlásba jutott egy hordó turó miatt

A váradi rendőrségnek a konkurencia besugta, hogy a hordó „bélelve” van — Szappanszállítmány, amelyben szacharin van elrejtve —

A feketeszészen kívül a sacharin-csempészes még az, amin az emberek keresni tudnak. Az ugynevezett „édesek központja” Máramaroszigeten van, ahol egy részvénytársaság négymillió lej alaptőkével kezdte meg működését. A sacharincsempész társaság létezése egy nagyváradi szállítmány leleplezése alkalmával derült ki. Az árut Magyarországon keresztül hozták be Romániába, minden valószínűség szerint valahol Érniháiválva tájkán. Az első komolyabb adat júniusban jutott a máramaroszigeti rendőrség tudomására, a kartellen kívüli sacharinesek besugása folytán.

A vasuti állomásról elindult Várad felé egy hordó turó, amely a hatóságok információi szerint, belülről „ki volt bélelve”. Ugyanezzel a vonattal leutazott Nagyváradra a

rendőrség egyik tisztviselője is, aki állandóan szemmel tartotta a turós hordót. A hordót egy váradi szállítási vállalat raktárába szállították. Másnap már az államrendőrség két detektívvel figyeltette a titokzatos hordó további útját. A hordót egy nagyváradi bodega tulajdonosának szállították, aki azonban nem volt hajlandó azt átvenni, arra való hivatkozással, hogy ő nem rendelt turót. A rendőrség ügyességi engedéllyel felnyitotta a hordót, amelynek nem akadt gazdája és a turóban elrejtve, egy négyzetes bádorgóbozót találtak, amelyben 25 kiló sacharin volt elrejtve. Nemsokára ezután egy szappanszállítmányként szereplő sacharincsempészt leleplezték a rendőrség. A sacharincsempészes tovább folyik most is, mert a váradi rendőrség nem tud pozitív nyomra bukkanni.

— A közönség szíve. Lapunkban segélyt kértünk a közönségtől egy szegény család részére. A beérkezett adományokat ma eljuttattuk az aradi Román Feminista Egyesülethez, amely gondoskodik arról, hogy az adományok rendeltetési helyükre jussanak és amely ezúton mond köszönetet a nagylelkű adakozóknak. Az összegyűlt adományokból egyébként 500 lejes segélyt juttattunk Gáspár György Pacsirta-telepen lakó vakembernek, aki ugyancsak az Aradi Közlöny útján kért segítséget a társadalomtól.

— Az Aradi Nyugdíjas Egyesület hivatalos közleménye. Értesítjük a nyugdíjgyűlés összes tagjait, hogy ez évi közgyűlésünket folyó évi március hó 22-én, azaz vasárnap délután 3 órai kezdettel a városháza nagy tanácstermében a következő tárgysorozattal fogjuk megtartani: 1. Elnöki jelentés, 2. Titkári jelentés, 3. Pénztári jelentés, 4. Pénztárvizsgáló bizottság jelentése, 5. Tisztviselők és választmányi tagok megválasztása, 6. Az alapszabályok módosítása, 7. Egyéb indítványok. Tekintettel közgyűlésünk fontosságára felkérjük összes tagjainkat, hogy minél számbanban megjelenjen szíveskedjenek és ezen alkalomra a tagsági könyvet elhozni el ne mulasszák. Az elnökség,

Evi egymillió kétszáz ezer önkéntes a vörös hadseregben

Londonból jelentik: Henderson angol munkás-ügyminiszter egy hozzáérkezett interpellációra adott írásbeli válaszában bejelentette, hogy a befutott jelentések szerint az orosz Szovjetköztársaság területén évente 1 millió 200 ezer önkéntes jelentkezik sor alá. Ezek közül átlag 400 ezret vetnek vissza, 450 ezer embert regionális és területi vöröshadsereghez osztanak be, 350 ezer ember pedig gyári beosztást nyer.

— Dr. Lakatos badeni szanatóriuma Wien mellett. Egész évben teljes üzemből, 120 szoba, folyó hideg és meleg vízzel, összes komforttal, Apartamentek fürdőszobával. Nagy kerti terraszok. Összes diéták. Külön szívosztály dr. Singer Richard egyetemi magántanár (Prof. Wenkebach volt első asszisztense) vezetése alatt. Kénes fürdők a házban. Ótóra tea a grillroomban, tánc, saját mozgósínház és egyéb szórakozások. Mérsékelt egészség, úgy a pensio, mint a kezelésekre vonatkozóan.

György János dr., az aradi próféta „Ismeretlen evangéliuma“, különös élete és halála a Gellért-hegy egyik barlangjában

Szántó György aradi író Szlovenszkóban megtalálta György János Aradon nyomott könyvét, amely Jézus Krisztus életét tárgyalja indiai adatok alapján — Zsákhordástól amerikai egyetemi tanárságig.

Gyűrött vászonruhájával, barna Garibaldi gallérijával, ápolatlan bronzszínű szakállával annak idején nagy feltűnést keltett Aradon dr. György János, aki olyan szeszélyes megnyilatkozása volt a természetnek, mint a nyári időjárás, amely a csillagos égből rövid idő leforgása alatt égháborút varázsol. Az aradi sajtó hasábjai is sokszor megemlékeztek György János dr.-ról, a mezitlábás prófétáról. *Először akkor tűnt föl, amikor az aradi Neuman-malomban hordta a zsákot.* Valamelyik szemfüles riportter leplezte le, amikor a déli pihenő alatt kis papírlapokra szorgosan írogatta készülő tudományos munkáját. A szenzáció erejével ható leleplezés valamit javított György János sorsán, mert ettől az időtől fogva a zsák hordást a nyelvtanítás váltotta föl.

Váratlanul tűnt el az aradi uccáról ez a különös figura. Aztán a budapesti lapok kezdtek foglalkozni dr. György Jánossal, aki előtt megcsillant a szerencse reménysillaga. A budapesti fővárosi könyvtárba került, mint osztályőr. Itt sem volt azonban megállás, a szeszélyes sors tovább hajtotta a nyugtalan, természetű prófétát.

Közvetlenül a világháború befejezése előtt láttam viszont György János dr.-t. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank ragyogó palotájának forgóajtájában volt a találkozó. Ez már nem volt a régi György János. A szokottnál is komorabb volt, sápadtan, beesett szemekkel tekintett a bizonytalan jövőbe. A régi vászonruha volt rajta, hős alatt a napilapok tönkeltével egy pár kopott cipő szorongatott. Ő maga ugyanis mezitláb járt. Nyomban elpanaszolta baját:

— *Ennek a pénzintézetnek vagyok most az angol levelezője* — így mondotta a mezitlábás próféta és olyan szomorú képet vágott, hogy önkéntelenül a sajnálkozás ült ki az ember arcára.

A ragyogó bankpalotában az angol levelező — mezitláb dolgozik

Aztán folytatta:

— *Őnök aradiak nagyon jól tudják, hogy mióta az eszemet bírom, mezitláb járok. A napokban magához hívatott a vezérigazgató, ar és közölte velem, hogy nagyon meg van elégedve munkásságommal, azonban mégis iurcsa, — nem neki hanem az ügyfeleknek — hogy mezitláb ülök az íróasztal mellett és mezitláb járok a ragyogó palotában. Nem tehettem mást, vásároltam egy pár cipőt.*

Azt hittem, hogy a cipő magas ára keserítette el annyira György János dr.-t, de nem így történt. A mezitlábás próféta utban hazafelé még így kesergett:

— Sokáig spekuláltam, hogyan lehetne megoldani ezt a súlyos problémát. Végre most találtam egy megoldást. Mezitlábasan jövök a palota bejáratáig, itt fölhuzom a cipőmet és amint lejövök már a forgóajtó előtt ismét leveszem. Mert hát a magánéletembe igazán nem hagyok beleavatkozni.

A forradalmak lezajlása után az amerikai sajtóban bukkant föl dr. György János neve. Meg nem állapítható módon kikerült az Egyesült Államokba, ahol egy baptista egyetemen teológiát adott elő. Szédületes teológiai tudása volt ennek az embernek. De itt sem volt maradása, visszakertgette a honvágy Budapestre.

Ott is halt meg az Urnak 1928-as esztendőjében, a Gellérthegy egyik barlangjában.

Igy, filmszerűen peregnék le az események néhai dr. György János szomorú életével kapcsolatosan, amint Szántó György közismert aradi íróval kettesben ülünk. Szántó egy, köny-

vet szorongat kezében, lelkesen beszél annak tartalmáról, meglátszik, hogy egész koncepciózus lényét most azok a gondolatok foglalkoztatják, amelyek az elsárgult papírlapokra vannak rövidítve. Szántó György most érkezett haza külföldi utjáról. Pesten és Szlovenszkóban járt. Vázujuhelyen egyik rokonánál találta a könyvet. A címe: *„Ismeretlen evangélium.“* Az aradi Zlinszky-nyomdában készült a mű, dr. György Jánosnak a mezitlábás prófétának egyik közfelfűnést keltett munkája. Az anyagot György János megállapításai szerint indiai kereskedők vittek magukkal Palesztinából és páli nyelven (amely az indus nyelv egy tájszólása), budhista papok foglalták írásba.

Az eredetileg orosz nyelven megjelent műnek egyháztörténeti jelentősége van. Nina vatikáni bíboros ajánlatot tett a mű szerzőjének a kézirat megvételére. Hogy mi történt a kézirat eredetijével, ezt mélységes homály fedi, erről talán a vatikáni könyvtár tudna többet mondani.

A Megváltó Jézus Krisztus, élettörténeté-

A különös vallásbölcseleő zseniális közgazdasági író is volt

Számozott mondatokban beszél a régi írás, amelyet György János dr. ékes tolla díszített föl a logikus gondolatoknak fascináto ornamenseivel. Életében csak a mezitlábás próféta dicstelen és sok emberi gonoszságot cláruló jelző jutott ki számára és most, hogy kihült teteme már-már összeolvadt a föld porával, most akadt egy ember: Szántó György, aki a mélyen járó intellektus ekéjével ismét fölszántja a gondolatnak ezt a dus termőföldjét, hogy gyümölcsöt adjon mindazoknak, kik szomjúzák a mélyebb értelmet.

Nem mindennapos az a koncepciózus gondolatkör, amelyben György János dr. jóval a világháború kitörése előtt mozgott. Régi munkáiból tűnik ez ki leginkább. Négy koronáért árusította György János a saját műveit. Ezekről csupán emnyit:

— *Első művének címe: „A becsületet állam.“*

Véres botrányt okozott egy volt aradi rendőrtiszt

Tettleg inzultálta az egyik mulatóhely női alkalmazottait — Véresre verte a detektívét, aki csendre intette — Tárgyalás az aradi törvényszéken

Érdekes bűnügyet tűzött ma íő tárgyalásra az aradi törvényszék Pop-tanácsa. A vádlottak padján Todorescu György volt államrendőrségi alkomisszár foglalt helyet, akit az ügyész súlyos testisértéssel vádolt. Todorescu, amint az a vádiratból kitűnik, 1928. december 6-ikáról 7-ikére virradó éjszaka betért az egyik aradi vendéglőbe, ahol összetűzésbe került egy Vizni nevű gépkocsivezetővel. A szóváltás tettlegességgé fajult, miközben megjelent a helyszínen Zlednean János detektív és csendre intette a botrányt okozó alkomisszárt, aki erre a detektívnek esetl és véresre verte, majd bevitte a rendőrségre és a reggeli órákig bezárva tartotta a fogdában.

Ugyancsak a vádirat szerint Todorescu a kérdéses éjszakán megjelent az egyik aradi mulatóhelyen, ahol a leányokat tettleg inzultálta.

Az aradi törvényszék perrendszerűen kihallgatta ma a volt alkomisszárt, aki közben megvált a rendőrség kötelékéből. Az elmők kérdésére Todorescu elmondotta, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert olyan ittas állapotban volt, hogy azt sem tudta, mit csinál. Zlednean detektív esetében azt állította, hogy agresszivitása önvédelem volt, mert a detektív inzul-

nek ismeretlen szakaszát tárgyalja kritikai objektivitással. Az öt evangélium ugyanis nem emlékszik meg arról, hogy Jézus 13-ik életévétől 31-ik életévéig, vagyis a zsidó férfivérés esztendejétől hol élt, hogyan élt és mik voltak cselekedetei. Amiről az öt egyházi evangélium nem emlékszik meg, arról a legrészletesebb adatokat szolgáltatja György János ragyogó logikájú kommentárokkal ellátott munkája. Arról számol be ez a mű, hogy a megváltó Jézus Krisztus Irántól Tibetig vándorolt és ennek a zárandokutnak magyar érdekessége az, hogy

Körösi Csoma Sándor, aki intuitív megérzéssel ugyanezen az uton járt, munkájában nem emlékszik meg halhatatlan elődjének utjáról.

Arról számol be az a régi írás, hogy Jézus ezen idő alatt nemcsak tanított hanem tanult is és hogy a vidék lakossága igen nagy tisztelettel hódolt a Próietának. Amit tanult — így írja a kézirat — az Buddhá tanaiból való és ebből a kasztok megsemmisítésének gondolatát vette magáévá.

Ebből a gondolataiból kifolyólag Jézus mindenhol támadólag lépett föl a brahman vallás hierarchikus szellemével szemben. Forradalmi módon hirdette az egyenlőséget. Hirdette egyben azt is, hogy a teremés koronája az ember, az Isten az emberben reinkarnálta magát a legfokéletemben, ezért nem halhatunk meg bálványok előtt és nem áldozhatunk azoknak.

Nagyon érdekes az Evangéliumnak Pilátusra és a farizeusokra vonatkozó része, amely az öt ismert evangéliummal szemben novumokat állít.

Ebben tárgyalja a magán és közérdek összeegyeztetésének lehetőségeit, a mezőgazdasági birtoklásban és termelésben, az ipari tőkegyűlésben és a tőke gyümölcsöztetésében, az értelmi feladatok betöltésében és az eszményi polgári elemeknek nevelés utján való képzésében.

A másik hatalmas munkája arról szól, hogy milyen történelmi, közgazdasági és politikai szükségszerűség a dunai és balkáni államok szövetsége. Meglepo az a szédületes kritikai taglalás, amellyel boncolgatja az eseményeket. És ha György János dr. jelműküli sirdombja fölé az emberiség még nem hordta el a maga kegyeletét, úgy bizonyos, hogy az idő érlelo ereje fel fog pillantani még arra az emberre, akinek az emberi életből csak sok keserűség, megpróbáltatás és gunykakaj járt ki.

Schauer Aladár.

tálni akarta őt. A mulatóhelyen lejátszódot botrányról elmondotta a vádlott volt alkomisszár, hogy hivatalból megbízatása volt a nyilvános ház üzleti könyveinek ellenőrzésére, ebben a leányok erőszakkal meg akarták akadályozni és így ő védekezett.

A tanukihallgatások során elsőnek Zlednean János volt detektívét hallgatta ki a bíróság, aki elmondotta, hogy a kérdéses éjszakán hivatalos kiküldetésben járt a városban és a hajnali órákban éppen akkor tért be a vendéglőbe, amikor az alkomisszár és a gépkocsivezető között tettlegességgé fajult a szóváltás. Lecsendesítő beavatkozásának az volt az eredménye, hogy

Todorescu úgy összeverte, hogy egész arcát elborította a vér.

Reggelig ott tartotta a rendőrség fogdájában, amikor azonban kiengedte, köröngött neki, hogy ne csináljon belőle kázust, mert ez állásába kerülhet. A tanu végül kijelentette, hogy nem kívánja volt felettesének megbüntetését, csupán kártérítést kér, mert az eset után két hétig ágybanfekvő beteg volt. A vádlott ezután több tanu kihallgatását kérte arra vonatkozólag, hogy önvédelemről van szó, mire a bíróság a főtárgyalást bizonytalan időre elnapolta.

Gombos Sándor nem szerepel többé, mint aktív versenyző

Budapestről jelentik: Mint ismeretes, a magyar—olasz vívőversenyen történt incidens következtében Gombos Sándort egy félévre eltiltották a mérkőzéseken való szerepléstől. Gombos kijelentette, hogy bár a büntetés jogtalanul érte, az ítélet ellen nem akar felelősséget vállalni. Csupán azzal válaszol, hogy aktív versenyzőként nem lép többé a standra. Ha Gombos helyt áll a jövőben ezen kijelentésének, úgy a magyar vívósport ismét elvesztette egyik legjelesebb bajnokát.

Castiglioni, az inflációs idők hőse ismét feltűnt Bécsben

tartózkodásra Milánóba költözik — Castiglioni budapesti teikei

Mióta Castiglioni, az inflációs idők hőse elvonult Bécsből, a nagyközönség ugyszólván semmit sem hall felőle. Most azonban igen hosszú időre terjedő távolléte után ismét elfoglalja azt a gyönyörű barokkstílusú Prinz Eugen-strassei palotát, amely távollétében sötéten és hidegen meredt az előkelő bécsi estébe. Ezért érdekes beszélni ismét Castiglioni-ról, mert életmódjáról, megváltozott helyzetéről sok olyan hír van a közvilágításban, mely nem egészen fedi a valóságot.

Visszatérése azonban nem jelenti azt, hogy partióiában újra megkezdődnek az estélyek, a fogadások. Castiglioni lényegileg végzett Bécsben és házi életét a palotán, rengeteg, drága műkincseivel már eddig is el tudta volna adni: akkor formailag is végzett volna vele. A mai rossz viszonyok között azonban a palotára nem akadt vevő és így Castiglioni kénytelen volt megtartani. Természetes, hogy párnapos bécsi tartózkodása alatt ott fog lakni, de nem lehet, hogy ez alatt az idő alatt nagyobb társadalmi események rendezése tervbe volna véve.

Az egykor rettegett Camillo most Grundlseeből jön. A Salzammergutban, egy órányira Aussechtól, a magános Grundlseer partján, ahová nem vezet se vasút, se téli autóbussz-összeköttetés, van egy gyönyörű villája, amely az inflációban és a konjunktúra után következő éveiben, a nyári hetekben, a bank és a tőzsde, a művészet és a bécsi társaság előkelőségeinek a központja volt. Azóta ezek az előkelőségek erősen megkopáltak. — a grundlseeri villa nemkévébé. A nyári lak előlépett téli lakká. Castiglioni gőzfűtést vezetett be és szép és finom feleségével, a Burgszínház egykori művésznőjével ott töltötte a telet. Teljes csendben, teljes egyéni életben. A környéken, ahol a téli sötétben szokott világitott a magános villa két kiválóított ablaka, sokat emlegették azt a pár év előtti nyarat, a molynban az egykor oly gazdag Castiglioni, a grundlseeri villában összegyűlt vendégek tiszteletére egy, egyfelégyre estére lehozatta Londonból a híres amerikai énekes kvartettet, a Revellereket, akiknek gyönyörű produkcióját a gramofonlemezekről mindenki ismeri.

Castiglioni ezúttal nem marad hosszú ideig Bécsben. Aktuális ügyeit intézi, melyek a Boden-kreditanstalt egykori palotájában berendezett irodájában az ő utasítására várnak...

Bécsből azonban nem utazik vissza Grundlseeba, Milánóba megy, ahol gyermekei iskolába járnak. Áprilistól kezdve Milánóban fog lakni, ahol

Meggyilkoltak egy rendőrt Bucurestiben

Elfogták a gyilkosokat

Bucurestiből jelentik: Ma reggel Bucurestiben, a Pantilemon-uccában, rendőrgyilkosság történt. Petru Constantin és Andrei Hati nevezetű legények két késszurással megölték Roman György közrendőrt, akit halálukkal szállítottak a kórházba s ott ki is szenvedett. A gyilkosokat elfogták, kihallgatásuk megkezdődött. Valószínűleg bosszúból követték el tettüket.

Kolozsvári Mentők készpénz sorsjátéka

Aradon minden trafikban kapható.

Nyeremények garantálva és fizetve a Banca Albina által.

Soha többé

ilyen alkalom, hogy esekély 100 lejért gazdag ember lehessen, mert március 15-én 100.000 lejt, március 25-én 200.000 lejt és

április 1-én 1 millió lejt nyerhet

a cluji Mentő sorsjegy huzásain.

Siessen a vásárlással, amíg nem késő!

Sorsjegy kapható: dohány-hírlapárudákban, borbélyoknál és uccai árusoknál, valamint 117 lej beküldése ellenében a Sorsjegyirodában Cluj, Str. Memorandului No. 16. és a főbizományosnál Aradon, Eckstein Tivadar, Str. I. Weltzer No. 12. ◀▶ Nyereményjegyzék hírlapokban közölve.

azt a nagy hétszobás lakást vette ki, melyet az a híres Rosenberg-Colorni bérelt, akit tavaly, április elején az a végzetes, vasúti baleset ért, a melyről még ma sem lehet tudni, hogy véletlen szerencsétlenség volt-e, vagy pedig szándékos öngyilkosság?

Egyébként aktív szerepet a közzgazdaság terén Castiglioni nem fog vállalni. Ez érthető is. Egy olyan tőkés, akit a legjobban beavatottak és a legilletékesebbek, jó idejében tízmillió angol fontra,

ötvenmillió dollárra becsültek, most vagyona ugynevezett roncsaival igazán nem fog nagyobb vállalkozásokba kezdeni! Azután Castiglioni tavaly súlyos veszteségek érték a müncheni Bayerische Motorenwerke tőzsdei tranzakciójánál is!...

Ezen hatmillió márkát, vagyis mintegy másfélmillió dollárt veszített és így érthető, hogy a pénzügyi tranzakciókkal szemben most bizonyos tartózkodással viseltetik...

El sem hinné az ember, hogy tulajdonképpen miye is maradt meg az inflációs idők lovagjának. Ingatlanok, telkek. Még pedig Budapesten és a környékén. Keletföldön a pályaudvar körül és a feléje vezető útvonalon óriási telkei vannak — az egykori nagy vagyon maradványai — melyek ma vagyonának zömét alkotják.

— Időprognózis. Budapestről jelentik: Felhősebb idő várható, valamivel élénkebb légáramlás. Nappal fagypont fölé emelkedő hőmérséklet.

LEGUJABB

Nagy Mária gyilkosának nyomában

Az éjszakai nyomozás szenzációs eredménye — Keresik Schreiber Tamást

A rendőrség kiszállt a meggyilkolt Nagy Mária feltételezett munkahelyére a Tüzoltó-ucca 66. számú házba, ahol megállapították, hogy a szerencsétlen leány ugyanabban a házban lakott albérlésben, egy Nagy János nevű autószerelőnél. A nyomozást végző rendőrkapitány a meggyilkolt Nagy Mária-ról készült fényképet megmutatta a Tüzoltó-ucca 66. számú ház házmesterének, aki nyomban felismerte a meggyilkolt masamódleányt. A detektívek felmentek Nagy János autószerelő lakására, ahonnan szintén felmutatták a leányról készült fényképet és felismerte bennük lakóját. Elmondotta, hogy a leány ezelőtt két hónappal lakott nála, azonban munkanélkülisége miatt a távoztatott a leányt lakását fenntartani és elköltözött tőle Schreiber Tamás nevű, a Hegedüs Sándor-uccában lakó barátjához. Nagy János lebeszélte azt is, hogy három héttel ezelőtt a Dohány-uccában találkozott Nagy Mária-val, aki nyomora

miatt keservesen panaszkodott neki és kijelentette, ha kell még cselédnek is elmenne, csak hogy keresethez jusson.

Nagy János kihallgatása után a rendőrség emberei elmentek Schreiber Tamásnak a Hegedüs Sándor-uccában megjelölt lakására, ott azonban nem találták meg, mert időközben a Szondy-uccába elköltözött. Schreiber Tamást a Szondy-uccai lakásán sem találták meg, ellenben megállapították a büntügyi nyilvántartásban, hogy nem is Tamás, hanem Sándor és többszörösen büntetett, rovatítottu egyén. Legutóbbi büntetése Fekete László rendőrkapitány büntetével volt kapcsolatos, aki ugyanis nagy adósságokba keveredett és akkor a büntetés megfizetésére az országos bíróság arra bírta rá, hogy részletre vegyen árut, amit azután rögtön elzalogosítottak. Schreiber Tamást az éjszaka az egész főváros területén keresik, hogy kihallgathassák.

Amerikáznak a londoni teherpályaudvaron

Londonból jelentik: A londoni teherpályaudvaron tovább folyik az amerikázás. A szakszervezetek közbelépése dacára 1500 ember

vesz részt a mozgalomban. A raktárakban az áru rohamosan nő s már autón kellett egyik pályaudvarról a másikra szállítani az árut.

Szigoru rendszabályok a Párisban tanuló külföldi diákokkal szemben

Egy évet kell eltölteniük egy vidéki egyetemen

Párisból jelentik: A szenátus ma délutáni ülésén Bérard szenátor érdekes beszédben foglalkozott a francia egyetemeken tanuló külföldi diákok ügyével. Bérard a következőket mondotta:

— A külföldi egyetemi hallgatók száma a legutóbbi évtized alatt 3000-ről 15.000-re emelkedett, úgy hogy a francia egyetemeken nem képesek több diáknak helyet adni. A külföldi diá-

kok közül sokan távoznak el, hogy a francia egyetemeken egyetlen szót sem tudnak franciául. A francia főiskolák nagyon liberális szelleműek, úgy hogy sem a nyelvet, sem a szokásokat nem veszik át tőlük a külföldről jött egyetemi hallgatók. Kötelezővé kell tenni a jövőben a külföldi diákok számára, hogy mielőtt a párisi egyetemre jönnének, valamely vidéki francia egyetemen töltsenek el egy évet.

Autó és kocsikarambolja

A vigyázatlan soffőr ügye az aradi törvényszéken Autójával elütött egy kocsit, amelyben Weil József ült feleségével

Majdnem végzetessé válható karambol átszódott le két évvel ezelőtt, augusztus hónapban, a volt Szent László-ucca sarkán. Mészárik József gépkocsivezető a volt Szent László-uccából a főtér felé tartott gépkocsijával. Az autó gyors iramban haladt az uttesten, abban a pillanatban, midőn a sarokfordulóhoz ért, haladt el a főtéri uttesten az aradi textilgyár magánfogata, amelyben Weil József általánosan ismert aradi mérnök ült a feleségével. Mielőtt még a soffőr fékezhetett volna, megtörtént a karambol, amelynek során a kocsit felborult és a bennülő Weil József ny. államvasuti főmérnök és felesége könnyebb természetű sérüléseket szenvedtek. Mind a két sebesültet beszállították a Therapia-szanatóriumba és hosszas orvosi kezelés adta vissza egészségüket.

Mészárik József soffőr ellen gondatlanságból okozott súlyos testi sérülés címén eljárás indult az aradi ügyészségen. Az aradi törvényszék Pop-tanácsa ma tartotta meg az ügyben a főtárgyalást, amelyen megjelent Weil József nyugalmazott államvasuti főmérnök és felesége, valamint a vádlóként szereplő Mészárik gépkocsivezető is. Nyomban a tárgyalás megnyitása után a védő az amnesztia alkalmazását kérte a törvényszéktől, mire a főnagánvád képviselője arra kérte a bíróságot, hogy az ügy kártérítési vonatkozásaiban hozzon ítéletet. A bíróság rövid tanácskozás után Mészárik József gépkocsivezetőre alkalmazta az amnesztiát és egyben utasította a karambol szenvedő részeseit, hogy kártérítési igényüket polgári úton érvényesítsék.

Olcsó társasutazás Budapestre

Utlevél nélkül utazhat — Jelentkezés március 20-ig Künstler Vizum- és Utazási irodában

A legsikerültebb társasutazások megrendezésével büszkélkedhetik Künstler Vizum- és Utazási iroda, mely husvitra egy újabb társasutazást rendez. Manapság, amikor oly nehéz és körülményes egy utlevél megszerzése és amikor oly nehezek a viszonyok, hogy mindenki számol a kiadásaival, a fenti iroda által oly egyszerűen megrendezett és zökkenésmentesen lebonyolított utazások a közönség körében lelkes fogadtatásra találtak.

Nem kell egyéni utlevél, nincsen gond az iratbeszerzés miatt, nincsenek formalitások, minden a legsimábban megy Künstler utazási iroda gyors és pontos munkája révén.

Mivel a katolikus és a román husvét külön van, külön csoportok indulnak. Husvét vasárnap, április 5-én reggel indul és április 9-én érkezik az első csoport. Április 10-én, a román nagypénteken indul a második csoport és 14-én éjjel érkezik vissza. Április 5-én indul és 14-én érkezik vissza a tíznapos csoport. Miután a tíz nap közül 7 nap ünnep, legajánlatosabb a tíznapos csoportban részt venni, annál is inkább, mert a részvételi díj mindhárom csoportban azonos.

Részvételi díj 1200 lej, ebben benne foglaltatik a gyorsvonat különkocsi, a román határtól Budapestre és vissza a határig, a közös utlevél- és vizumdíj. Állampolgársági bizonyítvány, személyazonosság bizonyítvány-másolat, katonai irat és két fénykép szükséges.

Utolsó napok Aradon!

Péntek:

Az élet keresztútján állóknak.

Vigasz és segítség

PYTHIA pszichografológusnál.

Fogad: 11-1-ig és 4-7-ig Bulev. Carol (Erzsébet-körút) 71. Ipartestülettel szemben.

Oriási tüzvész pusztított Botosaniban

Egy ucca nagyrésze a tűz martaléka lett — A kár az eddigi becslések szerint negyven-negyvenöt millió lej.

Tegnap az éjfél órákban óriási tüzvész pusztított Botosani Calicini-nyegyedében. A tűz az erős szélben pillanatok alatt terjedt, úgy, hogy rövid fél óra leforgása alatt már több ház állott lángokban. A tüzoltók megcsinált munkája dacára a Str. Fulger nagyrésze a tűz martaléka lett.

Rengeteg üzlet áruraktáraival együtt, ezenkívül nagyon sok lakás teljesen elpusztult. Az egész környéken leirihatatlan pánik uralkodott. A kár az eddigi becslések szerint 40-45 millió lej. A tűz keletkezésének okát még nem sikerült megállapítani.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Közel huszonnyolcmillió lej tiszta-nyereséggel zárta üzletét a Bánáti Bankegyesület

Március huszonegyedikén tartja évi rendes közgyűlését Temesváron — A Bánáti Bankegyesület Rt. mérlege

A Bánáti Bankegyesület Rt. igazgatósága folyó hó 11-én, aradi elnökének, rétháti Schill József nyug. alispán elnöklése alatt, Aradon tartotta meg ezidei mérlegmegállapító ülését. Az igazgatóság nagy meglepéssel vett tudomást az elmúlt üzleti év kedvező eredményéről.

Dacára a nehéz üzleti viszonyoknak, a jelentős tárgyat képező év

27.7 millió lej tiszta nyereséggel

zárult, melyből a kétes követelések tartalék-alapja 10 millió lejjel dotáltatott. Ezen nagy összeg tartalékolása

az intézet elővigyázatos üzleti politikáját

jelképezi. A tiszta nyereség az előző évvel szemben, 1.2 millió lej szaporulatot tüntet fel. A nyereségtöbblet, dacára a kisebb kamatbevételnek, a racionalizálás és a banküzlet újjaszervezése folytán eszközölt költségcsökkentésekre vezetendő vissza.

A Bánáti Bankegyesület liquiditása az előző évvel szemben, nagymértékben javult. A készpénzkészlet és az azonnali esedékeségű követelések más pénzügyintézeteknél 99.5 millió lejt tesznek ki, az előző évi 73.7 millió lej összeggel szemben.

A befektetett tőke: váltó- és folyószámlahitelek 799.4 millió lej összegben szerepel. Számolva a válságos gazdasági viszonyokkal, az intézet új hitelek engedélyezésénél tartózkodóbb magatartást tanúsított, dacára ennek azonban, ügyfeleinek gazdaságilag megokolt hiteligenyét megfelelő mértékben elégítette ki. Az intézet az év folyamán a régi adóssokkal, tekintettel a pénzügyi emelkedésére, a tartozások részbeni lefedését ajánlotta.

A befektetett tőkék előző évvel szembeni csökkenése mutatja az intézet ezirányú igyekezetének eredményességét.

A tehertertelek alatt szereplő tartalékalap, az alapszabályszerű tartalékolással, a kétes követelések tartalékalapja az új dotálással emelkedett. A részvénytőke és tartalékalap ma

196.7 millió lejre rug.

Az intézettel szemben széles üzletköre részéről megnyilvánult bizalomról tanuskodik magas betétállománya, mely a hitelezőkkel együtt

686.9 millió lejt kitevő, figyelemreméltó összeget ért el.

Az intézet emelkedő liquiditásáról a visszszámítások összegének csökkenése is ta-

nuskodik, amely összeg az előző évvel szemben 9.1 millió lejjel apadt.

Az összes mérlegszámok az intézet erejéről és annak a bánáti gazdasági életben való jelentőségéről nyújtanak képet.

A Bánáti Bankegyesület fevékenysége mellett szól az, hogy tőkeerős külföldi pénzcsoportok mértékadó érdeklősége révén, a külföldön

hosszulejárata kölcsönt sikerült lekötnie,

miáltal az intézetnek az országban elsőként módjában áll a mezőgazdák és háztulajdonosoknak amortizációs kölcsönökét folyósítani. Ezenkívül az intézet régi terve, hogy Temesvár központjában egy intézeti székházat emeljen még a folyó évben megvalósul és jelenleg már az építész-mérnökök az építési munkák elkészítésével foglalkoznak.

A Bánáti Bankegyesület igazgatósága a rendes évi közgyűlést folyó hó 21-én déli 12 órára hívta össze, mely ez alkalommal Temesvárott lesz megtartva.

Nem lesz személyi változás

a Nagyszebeni Általános Takarékpénztár R-t. aradi fiók-intézeténél

Az aradi pénzpiacon különféle kombinációk kísérik azokat a személyi változásokat, amelyek az utóbbi három héten a Nagyszebeni Általános Takarékpénztár R-t. erdélyi fiókhálózatában történtek. Egyes verziók szerint, a nagyszebeni központ, a bank kolozsvári vezetőjének, Bergleiter Alfonznak, hosszas betegeskedése miatt úgy intézkedett, hogy az aradi intézeti fiók vezetője: Prall Gusztáv vegye át helyettesítés céljából a kolozsvári fiók-vezetést. Prall igazgató mintegy három héttel ezelőtt vette át a kolozsvári fiók irányítását és hosszas távolléte nyomán terjedtek el olyan hírek, mintha ez a változás végleges formában következett volna be s így Prall igazgató eltávozása véglegesnek volna tekinthető. Ezek a kombinációk természetesen főleg tüzték hozzá azt is, hogy az aradi intézet vezetését ideiglenesen Jost Ádám cégigazgató vette át.

Érdeklődésünkre az intézetnél nyomtatékosan kijelentették, hogy a fenti verzióknak semmi komoly alapjuk nincsen. Tény az, hogy Bergleiter Alfonz kolozsvári igazgató hosszas betegsége szükségessé tette azt, hogy Prall Gusztáv ideiglenes jelleggel vegye át az ügyek intézését, ez azonban semmi esetre sem végleges állapot. Így bizonyosra vehető, hogy Bergleiter igazgató javulása után, Prall igazgató újra visszatér és újra átveszi az aradi fiókontézet vezetését.

= Emelkedik a buza ára. Galatiból jelentik: A galac-braila-constancai gabonapiacra a termények, mint a buza és az árpa, emelkedő tendenciát mutatnak.

Utolsó napok Aradon!

Szombat:

Mindenkinek egy utolsó jó tanács

sorsproblémák megoldására

PYTHIA pszichografológus.

Fogad: 11-1-ig és 4-7 között Bulev. Carol (Erzsébet-körút) 71. Ipartestülettel szemben.

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthoni Polgári árák! Távíratcím: „HUNGARIOTEL”.

Esernyők, Napernyők szenzációs olcsó árusítása

folytatódik a Transilvania Ernőáruházban.

Győződjön meg szenzációs árainkról.

Ritka alkalom!

A községek nevére adják ki az új italmérési engedélyeket

Csupán árlejtések után adják ki a községek az új tulajdonosoknak — A megyei egyházközségek adóját kezdte tárgyalni az aradi pénzügyigazgatóság

Érdekes rendelet érkezett tegnap a pénzügyigazgatósághoz. A pénzügyminisztérium közli, hogy a jövőben tilos magánszemélyeknek italmérési engedélyeket kiadni. Az italmérési engedély a községek és a községek nyilvános árlejtés után adják azt ki bérbe a legtöbbet ígérőnek.

Az új rendelkezés, amely egyébként régen is érvényben volt, az italmérési engedéllyel már bírók szerzett jogait nem érinti. Mindenesetre teljesen új helyzetet fog teremteni és a rendelet alkalmazása nagy körültekintést igényel. Ez a kérdés egyébként a legközelebbi megyei tanácsülésen is szóba kerül.

Máskülönbén az aradi pénzügyigazgatóságon ma egész nap a vidéki parókiák és egyházközségek adóügyeit tárgyalta le a kivétel-bizottság. Értesüléseink szerint a tárgyalások automatikusan folytatók le a bizottság előtt, ámár az egyes egyházközségek megjelent képviselői igyekeztek, minden egyes esetben arról győzni meg a bizottság tagjait, hogy a tavalyi jövedelemmel semmiképpen

sincs arányban az idei jövedelemre kivetett vállalkozási adó.

A tényleges adófelelősségre március hó 15-ike után kerül sor, amikor is a felelősségi bizottságok megkezdik működésüket. Az egyházi intézményekkel párhuzamosan több vidéki kisközölkész is tárgyalta az adókiadó bizottság, az ismert sablonok szerint.

= A Banca Comerțiantilor csődtömegmondók. Az elmúlt héten jelentették, hogy a Banca Comerțiantilor și Industriilor elnevezésű aradi pénzintézet csődöt kért. A törvényszék kimondta a csődöt és a csődtömeg élére dr. Raicu Aurel alpolgármestert nevezte ki gondnoknak. Raicu dr. ma írásban bejelentette a törvényszék keresko-

delmi bíróságának, hogy a csődtömegmondónoki tisztségről lemond, minthogy ő jogtanácsosa az Aradana aradi pénzintézetnek, amely szoros üzleti összeköttetést tartott fent a megbukott kisbankkal. Raicu dr. ezért összeférhetlenséget látott fennfoglalni. A törvényszék ma dr. Raicu helyére dr. Stomescu nevezte ki csődtömegmondónoknak.

= Nyilvános árlejtés a Neptun faanyagszállítására. Ma nyilvános árlejtést tartottak a Neptun-fürdő faanyagának szállítására. Három ajánlat érkezett be: a Pátia, az Aradana és a Kornis Testvérek cégeké. Az ajánlat felett a permanens bizottság dönt legközelebbi ülésén.

= Csődbejutott a Gratia aradi fehérműgyár. A Gratia Fehérműgyár elnevezésű aradi iparvállalat az elmúlt esztendőben kénytelen volt kért az aradi törvényszéken. A hitelezők értekezlete biztosították látta az egyezkedési kvótát, ezért az egyezkedést eltagadták. Az elmúlt héten az aradi Német, Szentes és Schwarz textilnagykereskedő-cég beadvánnyal fordult az aradi törvényszékhez, amelyben a csőd megnyitását kérték a Gratia fehérműgyár Roth Edé és Roth Lipót nevű tulajdonosai ellen. A beadvány arra hivatkozott, hogy az iparvállalat tulajdonosai nem tartották be az egyezkedés feltételeit. A törvényszék a csődbeadvány alapján ma délelőtt kimondta a csődöt és annak élére dr. Böns Károly aradi ügyvédet nevezte ki csődtömegmondónoknak.

A szerkesztésért ideiglenesen

SALGÓ HENRIK felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lel, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lel. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lel. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetési szöveget, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdésközlésre válaszolunk. Ajánlatok jellegű levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRAIG VESZÜNK FEL.

ALKALMAZÁS.

PERFEKT SZAKACSNÓ és egy szobaleány, többéves bizonyítványokkal, előkelő urháznál azonnala keresetetik. Cím a kiadóhivatalban. 806

MINDENKÉPP jó bizonyítvánnyal 2 tagú családnak 15-re felvétetik, v. Magyar-u. 21., I. emelet. 819

LAKÁS.

SZEP, nagy butorozott szoba, fürdőszoba, használatban kiadó. Szántay-palota, I. emelet, ajtó 4. 817

KIADÓ jókarban lévő modern 5 szobás lakás, Str. Horia (Széchenyi-u.) 4. sz. házban. 818

KÜLONBEJÁRATU tiszta butorozott szoba kiadó, volt Zrinyi-ucca 12. 821

KÉTSZOBÁ, konyhás I-ső emeleti lakás, a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban.

KIADÓ 8 szobás, parkettás II-od emeleti uccai lakás, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel, május 1-től. Volt Szabadság-tér 5-6. 795

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cím: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

Legolcsóbb tűzifa AUFRICT

fatelepén Arad, gyermekekkel is megálló

INGATLAN.

KISEBB magán vagy bérházat vennék közel a központhoz cca 150-200 ezer lejért, esetleg kisebb adósságot is átvennék. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 809

VOLT ZRINYI-ucca 12. sz. ház eladó. Értekezhetni ugyanott. 822

ÜZLETEK.

FŐTÉREN, a legforgalmasabb helyen nagy üzlethelyiség azonnala kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban.

VÉTELI FELADÁS.

GARANTALOM A BIZTOS ÉS GYORS SIKERT

ugy az eladó, mint a vevőnek, ha 10 év óta fennálló bizományi üzletemhez fordul. Megrendelőim részére sürgősen keresek 12 személyes komplett ezüst evőeszközt, ezüst tálakat és tálcákat, antik ezüstöket, perzsa ebédlőszőnyegeket és szalon terítőket, Thonet székeket, márkás figurális porcellánokat, dísz tárgyakat, Biedermayer vagy empir függőlámpát és íróasztalt stb. Kivánatra házhoz megyek. — SALGÓNÉ bizományi üzlete Arad, Strada Horia (Széchenyi-ucca) I. Neuman-palota. 1000

GYONYORU VITRINEK 3500 L.

restaurált intarziás szekrények 3500 lej. ezüst gyertyatartók, antik ágyak, Biedermayer fotelok és divány, hintaszék, asztalok, tükrök, festmények, álló villanylámpák, toalettgarnitúrák, ebédlő és szeszszekő perzsa és gyári szőnyegok, fotelok, szalónok, gargon és complete hálók, ebédlők, uriszobák, szalonberendezések, zongorák, pianinók, hegedők, dísz tárgyak, íróasztalok, könyvszekrények, stb. stb. eladók. SALGÓNÉ bizományi üzlete Arad, Str. Horia (Széchenyi-ucca) I. Neuman-palota. 1000

VALODI perzsa szőnyegok, 12 személyes ezüst készlet, antik poharak, modern ebédlők, hálók, Nyilassi, Szentes, Aca festmények, kézimunkák, eladók. „ARS” bizományi üzlet, Str. Eminescu, Ortutay-palota.

TISZTA MOSOTT RONGYOK gépek tisztítására kisebb tételekben keresünk megveveit. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

MACULATURA PAPIR a legrossz csomagokban, rendkívül olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 50

Olcsó tügyparazta hulladék tűzifa

I. osztályu aszarak, egy nagy tuvar, 2 láda házhoz szállítva, 480 Lejért leszállított árban kapható az Aradi Faipari R. T. Curtiel-utl fűresztegépén. Telefon 187.

Paradicsom, savanyúság,

garantált tiszta, vendégiosknek, szanatóriumoknak, viszonteladók-nak olcsón eladó. 816
Cașni fűszerüzlet, v. Kossuth-u. 53.

Vizumát pontosan és előnyösen Arad leg-régibb vizumirodája Sándor Ferenc-cég intézi

